

Stockholms stads industriverksstyrelse.

Industriverksstyrelsen.

Torsgatan 22, Va.; t. 22 30 60. Styrelsen sammanträder minst en gång varje månad.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Vid den kommunala omorganisationen år 1920 sammanfördes förvaltningen av Stockholms gas-, elektricitets- och vattenledningsverk under en gemensam styrelse, benämnd styrelsen över Stockholms stads industriverksstyrelse. Denna trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Industriverksstyrelsen har till uppgift att handha förvaltningen av stadens gas-, elektricitets- och vattenledningsverk ävensom vattenfall, andra fastigheter och anläggningar, som av staden för dessa verk användas eller förvärfvas, jämte för hithörande ändamål utförda ledningar och andra anläggningar. På styrelsen ankommer att antaga och entlediga entreprenörer för vatten-, gas- och elektriska ledningar samt avloppsledningar, efter de närmare bestämmelser, som av stadsfullmäktige meddelas. Styrelsen har dessutom att ombesörja de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas.

Stadsfullmäktiges prövning underställas de styrelsens beslut, som angå taxa och reglemente för begagnande av gas, elektricitet och vatten från de kommunala verken, grunder för bestämmande av priset för den allmänna gatubelysningen, där ej överenskommelse härom kan komma till stånd med vederbörande nämnd, samt gasens värmevärde. Under industriverksstyrelsen lyda gasverket, elektricitetsverket och vattenledningsverket. Gasverket och elektricitetsverket hava såsom gemensam chef en direktör. Chefskapet över vattenledningsverket utövas av direktören för verket.

Industriverksstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid styrelsens sammanträden äga direktören för gas- och elektricitetsverken samt direktören för vattenledningsverket, var för

sitt förvaltningsområde, närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Delegerade av styrelsen, bestående av ordföranden, vice ordföranden samt en ledamot jämte suppleanter för dem, äga att mellan styrelsens sammanträden tillsammans med direktören för respektive verk, och under förutsättning att meningsskiljaktighet ej råder, fatta beslut i frågor av mindre räckvidd eller av särskilt brådskande natur, med skyldighet för delegerade att vid styrelsens närmast infallande sammanträde anmäla sålunda fattade beslut.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads industriverksstyrelse, fastställd av OÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 64). Arbetsordning 27 mars 1931 för styrelsen jämte instruktion för direktören och [överingenjörerna] vid gas- och elektricitetsverken, direktören för vattenledningsverket samt styrelsens sekreterare, med ändr. 23 mars 1942.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 57,499,000 kr., kapitalbudgeten 350,000 kr., lånemedel, i linjen 21,495,000 kr., inom linjen 5,000,000 kr., dessutom förlagsmedel vattenledningsverket 2,300,000 kr., gasverket 5,500,000 kr., elektricitetsverket 6,000,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 109,096,000 kr., kapitalbudgeten 350,000 kr.

Industriverksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset måndagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Lundström, P. J., faktor.

Övriga ledamöter.

Aastrup, N. G. E., vice verkst. direktör, stadsfullm.
Dahl, J. A., smed.

*Pettersson, K. Hugo, bussförare, stadsfullm.

*Silverbäck-Göransson, Greta G., fru, stadsfullm.
Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

- *Eriksson, Axel, ombudsman.
 Huss, E. J., vice direktör.
 Jonson, E. G. D., ombudsman.
 Norén, E. H., kamrerare.
 *Wattman, E. G., bussförare.
 *Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Sekreterare.

Westman, E. G., tf. vice stadsjurist (se nedan).

Industriverksstyrelsens delegerade.

Göransson, K. Harald, ordf.; Dahl, J. A.; Lundström, P. J., vice ordf.

Suppleanter²⁾: Aastrup, N. G. E.; Eriksson, Axel; Silverbäck-Göransson, Greta G.; Styrman, G. A.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av industriverksstyrelsens och löneavtalsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Nicolausson, B. A., bitr. avdelningschef.

Qvarfordt, S. B., förman, ordf.

Sund, C. G. M., posttjänsteman.

Suppleanter:

Kulin, H. V., chaufför.

Nordin, N. E., ingenjör.

Industriverksstyrelsens expedition.

Torgsgatan 22, Va.; t. 22 30 60; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Expeditionen förestås av sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid styrelsens och dess delegerades sammanträden.

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola vid förfall för ordföranden och ledamoten hr Styrman i första hand inträda suppleanterna hr Åkerman, Norén och Huss i nu nämnd ordning, vid förfall för vice ordföranden samt ledamöterna hr Dahl och fru Silverbäck-Göransson i första hand inträda suppleanterna hr Eriksson, Jonson och Wattman i nu nämnd ordning, vid förfall för ledamoten hr Aastrup i första hand inträda suppleanterna hr Huss, Åkerman och Norén i nu nämnd ordning samt vid förfall för ledamoten hr Petersson i första hand inträda suppleanterna hr Wattman, Eriksson och Jonson i nu nämnd ordning.

²⁾ Enligt styrelsens beslut skall vid förfall för ordföranden i första hand inträda suppleanterna hr Aastrup och Styrman i nu nämnd ordning samt vid förfall för vice ordföranden och ledamoten hr Dahl i första hand inträda suppleanterna fru Silverbäck-Göransson och hr Eriksson i nu nämnd ordning.

Av de å stadskansliets stat upptagna stadsadvokaterna tjänstgör en hos industriverksstyrelsen såsom dess ombudsman. Styrelsen har åt denne uppdragit att jämväl vara styrelsens sekreterare.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 48,080 kr.

Sekreterare och ombudsman.

Westman, E. G., tf. vice stadsjurist (se sid. 100 och ovan); mottagningstid: 10—11; t. 2230 60 eller 23 65 40.

Notarie (XIX).

Tholson, C.-R., biträdande jurist; t. 22 30 60.

Kontorsskrivare (IX).

Andersson, Margit E.; t. 22 30 60.

Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Vattenledningsverket.

Torgsgatan 30, Va. (postgirokonto nr 908); t. »vattenledningsverket»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14) (för telefonmeddelanden hela dygnet t. »vattenledningsverket»); direktörens och avdelningschefernas mottagningstid (därest icke annat angives): 13—14 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30). Norsborgsverket: Norsborg; t. Norsborg 10, 44 och 4 (förrådet).

Lovöverket: Drottningholm; t. 99 01 80, 99 01 81 och 99 04 45.

Stadens behov av vattenledningsvatten tillgodoses genom tvenne vattenverk, Norsborgsverket och Lovöverket. Som vattentäkt användes i huvudsak Mälaren.

Norsborgsverket är beläget vid Norsborg i Botkyrka socken, mellan Bornsjön och Mälaren. Tidvis användes även Bornsjön som vattentäkt. Verket, som togs i bruk år 1904, har en kapacitet av ca 140,000 m³ per dygn. Vattnet renas genom långsamfiltrering och klorering. Allt vatten kalkas därjämte.

Lovöverket är beläget vid Prästvik å Lovön invid Mörbyfjärden. Verket, som togs i bruk år 1933 och utvidgades åren 1937—1938, har en leveransförmåga av ca 120,000 m³ per dygn. Vattnet genomgår först en kemisk rening genom fällning med aluminiumsulfat jämte snabbfiltrering och därefter en biologisk rening genom långsamfiltrering. Allt vatten luftas, kalkas och kloreras därjämte.

För vattnets distribution finnas ca 119 km huvudledningar med diametrar över 500 mm samt ca 895 km med mindre diametrar (servisledningar till fastigheterna ej inräknade). Vattenreservoarer finnas i staden vid sjön Trekanten, i Vanadislundan, vid Ugglevikskällan och vid Kampebacken med en sammanlagd effektiv volym av ca 55,500 m³. Den sistnämnda reservoar-

ren ligger c:a 28 m lägre än övriga reservoarer, varför den försetts med ett pumpverk, som trycker vattnet från reservoaren in i rörnätet under tömningsperioderna. Pumpverket manövreras normalt från Norsborgsverket. För vattentryckets höjande inom vissa områden finnas ett vattentorn jämte pumpverk vid Mosebacketorg och 22 helautomatiska högzonspumpverk. Dessutom är ett pumpverk vid Pålundet anlagt i och för bättre tillförsel till norra stadsdelarna vid vissa tillfällen.

Under vattenledningsverkets förvaltning stå även de lantegendomar, som av staden inköpts för anläggningen av Norsborgsverket och för kontrollen av vattentillflödena till Bornsjön (jfr nedan). Inseendat över jordbruket å dessa lantegendomar handhavas av en agronom och tillsynen och skötseln av därå befintliga skogar av en jägmästare med biträde av två skogvaktare.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖA 16 juli 1925, med ändr. Taxa för vatten, levererat inom Stockholm av Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖA 9 dec. 1924, med ändr. Enligt denna taxa utlämnas vatten endast genom vattenmätare; priset utgör 20 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 8,796,000 kr., dessutom förlägsmedel 2,300,000 kr.; kapitalbudgeten 350,000 kr., lånemedel, i linjen 5,350,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 11,700,000 kr., kapitalbudgeten 350,000 kr.

Direktör (D).

Garberg, E. V. (förordn. t. o. m. 31/10 1952).

Kansliet.

Registrator.

Söderberg, H. E. (Norah), förste kontorsskrivare (11).

Ett första kontorsbiträde (7).

Förste expeditionsvakt (8).

Stråhle, K. O.

En telefonist (4), två e. o. telefonister (IV), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,560 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Lindquist, E. G. W.

Ingenjör (20).

Holmberg, K. G. E., tjl. (se nedan).

Norsborgsverket.

Driftsingenjör (22).

Helleday, W. H.

Maskinmästare (17).

Forsman, P. G. N.

Övermaskinist (15).

Larsson, G. S.

En verkmästare (2 kl.) (14), två maskinister (2 kl.) (13), två e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), en extra biträdande maskinist (4,140 kr.), en e. o. förrådsförmän (X), en e. o. filtervakt (VIII), en automobilförare (7) samt (vid 1948 års början) 61 arbetare.

Kammarskrivare (15).

Löfgren, K. A. E.

Kontorsassistent (XIII).

Söderquist, K. G. H.

Ett första kontorsbiträde (7), en extra kontorist (2,940 kr.).

Norsborgsverkets utvidgning.

Arbetschef (11,076 kr.).

Holmberg, K. G. E.

Biträdande ingenjör (e. 18).

Vakant, tf. Silfwerbrand, C.-H. M.

En e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), en extra verkmästare (5,640 kr.), ett extra verkmästarbiträde (4,020 kr.) samt (vid 1948 års början) 74 arbetare.

Lovöverket.

Maskinmästare (17).

Thomsson, K. W. K.

Övermaskinist (15).

Öhman, O. E.

Kontorsassistent (13).

Kjellberg, H. W.

Två maskinister (2 kl.) (13), två e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), en extra kontorist (2,940 kr.) samt (vid 1948 års början) 21 arbetare.

Laboratoriet

(vid Norsborgsverket och Lovöverket).

Laboratorieföreståndare (21).

Westberg, N. K. G.

Förste kemist (XVI).

Larén, L. U.

En laborant (12), ett laboratoriebiträde (6), ett e. o. laboratoriebiträde (VI), ett tf. laboratoriebiträde (3,600 kr.).

Bornsjöegendomarna.

Agronom (19)

(gemensam med fastighetskontoret; se sid. 132).

Nisbeth, C. W. C:son; mottagningstid: tisdagar 9—12.

IvS

Stadsjägmästare (22)

(gemensam med fastighetskontoret, se sid. 132).
Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 10—12.

Två *skogvaktare* (9) samt (vid 1948 års början) 30 *skogarbetare*.

Distributionen.

Förste ingenjör (24).

Vakant, *tf.* Nordenstahl, N. G. E.

Rörnätsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Svensson, E. D.

Ingenjör (XX).

Nordenstahl, N. G. E., tjl. (se ovan).

Biträdande ingenjör (e. 18).

Holm, K. I.

Tre *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra förste kontorist* (3,600 kr.), femton *distriktsförmän* (10), två *e. o. distriktsförmän* (X), två *automobilförare* (7; en av de nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), två *första kontorsbiträden* (7) samt (vid 1948 års början) 138 *arbetare*.

Inspektionsavdelningen.

Ingenjör (20).

Alvendale, R. A.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underingenjör (17).

Kjellstrand, G. H.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underinspektör (15).

Hultman, S. E.

Tre *tillsyningsmän* (12), en *e. o. tillsyningsman* (XII), tre *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (VI), ett *extra kontorsbiträde* (2,484 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.).

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Forsman, F. A.

Underingenjör (XVII).

Ahlberg, K. J. W.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), två *verkmästare* (2 kl.) (14), en *tf. verkmästare* (5,004 kr.), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. kontorist* (VIII), två *första kontorsbiträden* (7), en *e. o. portvakt* (och städerska) (II) samt (vid 1948 års början) 59 *arbetare*.

Högzonerna.

Övermaskinist (15).

Åkerström, G. N.

En *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), en *extra biträdande maskinist* (4,380 kr.) samt (vid 1948 års början) 4 *arbetare*.

Inköps- och förrädsavdelningen.

Förrädsförvaltare (19).

Mannerdahl, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Sandell, C. G.; Gehrenhult, M. H. V.

Kontorsassistent (13).

Rågfäldt, E. B. L.

Kontorsassistenten (XIII).

Landström, E. B.; en vakant.

En *förrädsförmästare* (2 kl.) (13), en *e. o. förste kontorist* (X), två *e. o. förrädsförmän* (X), en *e. o. förrädsförmästare* (IX), en *e. o. kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (3,078 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,640 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.) samt (vid 1948 års början) 17 *arbetare*.

Avdelningen för arbetarstatistik m. m.

Kammarsskrivare (15).

Ericson, H. M.

En *förste kontorist* (10), en *e. o. förste kontorist* (X), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.).

Byrån för tekniska utredningar.

Förste ingenjör (24).

Vakant, *tf.* Björklund, H.

Ingenjör (20).

Björklund, H., tjl. (se ovan).

Ingenjörer (XX).

Anderberg, S. M.; Borg, K. V.

Biträdande ingenjör (18).

Andersson, K. E.

Biträdande ingenjörer (e. 18).

Bergström, S. E.; Laasby, A. M.; Grandell, C. E. G.

Konstruktör (XVI).

Upperud, P. V.

Konstruktör (e. 16).

Berfeld, B. G.

Föreståndare för kartbyrå (15).

Carlson, C. G.

En *ritare* (11), två *ritbiträden* (7), två *e. o. ritbiträden* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,640 kr.), ett *vik. ritbiträde* (2,460 kr.).

Kameralavdelningen.*Kontorschef* (21).

Alinder, E. G.

Bokföringen och kassan.*Kamrerare* (3 kl.) (19).

Enblom, K. J. E.

Förste kammarsskrivare (17).

Billhart, F. O.

Kammarsskrivare (15).

Andrén, G. B.

Kontorsassistent (XIII).

Söderman, N. T.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Kindström, f. Jakobson, Greta A. M.

Ett *första kontorsbiträde* (7), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *vik. kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *expeditionsvakt* (6), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), en *extra expeditionsvakt* (2,580 kr.), ett *extra expeditionsvaksbiträde* (1,740 kr.).

Debiteringskontoret.*Kontorsassistent* (XIII).

Hallberg, Dagmar A.

Förste kontorsskrivare (11).

Nyström, f. Svenson, E. Märta A.; Dubois, f. Wahlberg, Greta.

Tre *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), tre *vik. kontorsbiträden* (2,220 kr.), åtta *avläsare* (10), två *e. o. avläsare* (X), ett *extra expeditionsvaksbiträde* (1,560 kr.).

Gas- och elektricitetsverken.**Direktörskontoret.**

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va., och Tulegatan 13, Va.; t. 22 30 60 eller 23 65 40; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 85,200 kr.

Direktör (E).

Kleman, C. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), (träffas Tulegatan 13 vanligen alla förmiddagar och Torsgatan 22 vanligen alla eftermiddagar).

Chefsingenjör (27).

Tennander, S. A. V. (förordn. t. o. m. ³¹/₆ 1949), för avdelningarna för distribution och uppbörd samt taxor, ackvisition och propaganda.

Kamrerare (2 kl.) (20).

Lindqvist, C. E. O.

Gasverket.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonto nr 60); t. 22 30 60; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagningstid för chefsingenjör, kontorschef och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30). Beträffande koksörsäljningens och Värta-gasverkets adresser och telefoner m. m. se nedan.

Vid stadens gasverk, Värtagasverket vid Lilla Värtan, tillverkas gasen numera uteslutande i en kammarugnsanläggning, bestående av sammanlagt 88 kammare. Totala kapaciteten är c:a 1,250 ton kol per dygn, motsvarande en maximal gastillverkning av c:a 135 miljoner m³ per år. För ugnarnas underledning användes dels generatorgas, som framställs i en särskild centralgeneratoranläggning med 14 st. gasgeneratörer, dels i vissa fall kolgas från kammarugnarna. Den erhållna koksen sorteras och utlämnas medelst 2 st. koksorteringsverk och en större koksfläcka.

Vid gasens rening erhållas ett flertal biprodukter, nämligen tjära, som i en tjärdestillationsfabrik förädlas till olika tjärprodukter, maximalt c:a 15,000 ton per år, ammoniak, som bearbetas

IVS

till svavelsyrad och kaustisk ammoniak, maximalt sammanlagt c:a 4,000 ton per år samt slutligen bensolprodukter, huvudsakligen 90-procentig motorbensol, toluol, xylol och tungbensol, maximalt sammanlagt c:a 3,100 ton per år.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 maj 1947 bevilja industriverksstyrelsen ett anslag å 4,600,000 kr. till ny ångcentral med kraftmaskineri vid Värtagasverket.

Som reserv för gastillverkningen finnes ett vattengasverk med 4 st. vattengasgeneratorer, vardera med en maximal kapacitet av 50,000 m³ karburerad eller 35,000 m³ okarburerad vattengas per dygn.

Fem gasklockor med en sammanlagd volym av 414,000 m³ äro i bruk, varav fyra äro belägna vid verket och en vid Sabbatsberg. För gasens distribuering finnas 2 st. pumpstationer för högttryck med tillhörande 45 st. regulatorstationer, som huvudsakligen förse stadens ytterområden och övriga förorter med gas samt en pumpstation för medeltryck med tillhörande 9 st. regulatorstationer för de centrala stadsdelarna. Totala längden av högttrycks- och medeltrycksledningarna är c:a 114 km och av lågtrycksledningarna c:a 714 km.

Gasen användes numera helt och hållet för värmeändamål och förbrukningen fördelar sig med c:a 60 % till hushållen och c:a 40 % till industrien.

För att förse gasverket med ersättningsbränsle (torvkol) har industriverksstyrelsen tillsammans med styrelserna för Göteborgs och Malmö stads gas- och elektricitetsverk bildat ett bolag, benämnt Södra Sveriges torvkolsaktiebolag.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av gas från Stockholms gasverk, antaget av SF 20 mars 1944 (Kf 1944: nr 14). Taxa för gas, levererad från Stockholms gasverk, fastställd av ÖA 5 jan. 1924, med däri vidtagna ändringar betr. gaspriset; fr. o. m. 1 jan. 1928 utgjorde gaspriset 10 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning). Jämlikt bemyndigande av SF har industriverksstyrelsen beslutat höja gaspriset den 15 dec. 1939 med 2 öre per kbm samt den 29 mars 1940 med ytterligare 8 öre per kbm, varefter priset sålunda utgick med 20 öre per kbm med rabatt för större förbrukning. Industriverksstyrelsen har senare beslutat sänka gaspriset dels den 11 nov. 1940 i form av ökad rabatt vid större förbrukning, dels den 15 juni 1942 med genomgående 2 öre per kbm och den 21 dec. 1942 med ytterligare 2 öre per kbm för grundpriset och första rabattsteget samt med 1 öre per kbm för andra rabattsteget. Priset utgår sålunda från den 2 jan. 1943 eller därefter skedd avläsning med 16 öre per kbm samt med resp. 11 och 9 öre per kbm för den del av förbrukningen, som överstiger 1,600 resp. 3,600 kbm per år. SF hava fastställt bestämmelser rörande leverans av gas till Sundbyberg (29 april 1912), till Råsunda (16 juni 1913),

till Nya Hagalund (29 juni 1914) och till Huvudsta (20 juni 1929). SF hava därjämte bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av gas till enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 40,250,000 kr., dessutom förlägsmedel 5,500,000 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 3,450,000 kr., inom linjen 1,000,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 40,665,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Pilo, C.-W. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1952).

Kontorschef (21).

Tegnér, U. V.

Förvaltningen.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Larsson, L.-O. H., tjl. (se sid. 100).

Förste kammarsskrivare (17).

Alsén, J. A. H.; Hultström, F. G.; Nord, I. Ch. W.

Kontorsassistenter (13).

Staat, H. K.; Schalin, M. H.

Förste kontorsskrivare (11).

Bodin, Ingrid H. S.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5) (vakant), tre e. o. kontorsbiträden (V), tre extra kontorsbiträden (2,484 —2,220 kr.).

Kassakontoret.

Kassör (18).

Ullman, P. R.

Kontorsassistent (13).

Lind, C. O.

En expeditiönsvakt (6).

Kansliet.

Förste kammarsskrivare (17).

Forsell, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Lundberg, N. S.

Kontorsassistent (13).

Vakant.

Kontorsassistent (XIII).

Hedman, G. H. E.

En kontorsskrivare (9), fyra första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), ett extra första kontorsbiträde (2,640 kr.), et

e. o. kontorsbiträde (V), fyra extra kontorsbiträden (2,640—2,220 kr.), en extra telefonist (2,160 kr.).

En *förste expeditionsvakt* (8), en e. o. *expeditionsvakt* (VI) (vakant), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,740—1,560 kr.).

Koksförsäljningen.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonton nr 60); t. »gasverkets koksförsäljning»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Inköpschef (24).

Vakant, tf. Carell, S. T. (i viss omfattning).

Förste kammarskrivare (17).

Carell, S. T. (se även ovan).

Kammarskrivare och kassör (15).

Håkansson, G. H.

Kammarskrivare (15).

Sabel, G. E.; Holmberg, O. G:son.

Eldningskonsulent (15).

Tjelder, V. F. I. C:son, tj. (se sid. 214).

Eldningskonsulent (XV).

Eriksson, N. S.

Kontorsassistenter (13).

Holm, C. E. A.; Ericsson, E.-A.

Kontorsassistent (XIII).

Stenius, A. I.

Tre *tillfälliga kontorsassistenter* (3,120 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), två *kontorsbiträden* (5), fyra e. o. *kontorsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,640—2,484 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.).

Värtagasverket.

Värtan; t. 23 30 90; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Förste ingenjör (24).

Fredriksson, V. J. V.

Gastillverkningsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Jeansson, K. B. H.

Förste gasmästare (17).

Carlsson, E. T.

Gasmästare (15).

Eklund, S. S. E.; Rudberg, K. A. K.; Nilsson, H.; en vakant.

Biproduktsavdelningen.

Ingenjör (20).

Strömberg, B. W.

Förste gasmästare (17).

Eriksson, J. G.

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: lönegrupp gg 14, konjunkturtillägg 2,000 kr., bostad, värme, lyse och planteringsland).

Dahlin, O. B.

Förste gasmästare (17).

Gustafsson, K. E.

Gasmästare (15).

Söderström, A. G. J.

Koksavdelningen.

Ingenjör (20).

Vakant.

Förste gasmästare (17).

Parmér, C. G.

Gasmästare (15).

Österholm, N. E.

Byråavdelningen.

Byråingenjör (22).

Molin, A. G.

Byråingenjör (XXII).

Dahlbeck, S. W.

Konstruktör (16).

Bjelving, C. M.

Ritare (14).

Vakant.

Ritare (XIV).

Larsson, K. E. W.

En e. o. *ritare* (XI) (vakant), två *extra ritare* (3,660—3,360 kr.).

Laboratoriet.

Laboratorieföreståndare (21).

Qvarfort, S. G.

Ingenjör (XX).

Waldenström, S. E.

Ingenjör (6,960 kr.).

Boklund, A. B. U. J.

Biträdande ingenjör (e. 18).

Jacobson, U. C. H.

Förste kemister (16).

Malmgren, O. Ch.; Ohlsson, E. O. B.

Kemist (14).

Rehnberg, E. G.

Kemist (XIV).

Asplund, B. G. R.

Tre *extra kemister* (5,064—3,660 kr.), en *e. o. laborant* (XII) (tjl.), en *extra laborant* (3,660 kr.).

Bokföringsavdelningen.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Idholm, K. G.

Förste kammarskrivare (17).

Hultell, I. G. R.

Kammarskrivare (15).

Jaensson, K. B.; Sköld, E. E. E.; Rehnberg, A. O.; Stenfall, A. G.; Weimer, H. D.

Kontorsassistenter (13).

Sevell, A. W. F.; en vakant.

Kontorsassistent (XIII).

Holmberg, B. L., tjl. (se sid. 205); Wall, S. Y.

Fem *tillfälliga kontorsassistenter* (3,720—3,120 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), fem *e. o. kontorsbiträden* (V) (därav ett vakant), sju *extra kontorsbiträden* (2,640—2,220 kr.), två *tillfälliga expeditivsvakter* (1,560 kr.).

Inköps- och förrådsavdelningen.

Förrådsförvaltare (19).

Bergstrand, K. H.

Förste kammarskrivare (17).

Törngren, B. T. O.

Kammarskrivare (15).

Strandberg, K. W.

Kontorsassistenter (13).

Mesterton, C. J.; Lind, J. I. F.; Carlsson, J. E.; Lönnervall, K. I. A.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Hydmark, G. S.

Två *tillfälliga kontorsassistenter* (3,720—3,420 kr.), tre *förrådsvakter* (6), två *e. o. kontorsbiträden* (V), därav ett tjl., ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Nybyggnadsavdelningen.

Arbetschef (XXII).

Hainer, N. G.

Ingenjör (20).

Ljungqvist, B. A. J.

Biträdande ingenjör (e. 18).

Stenudd, O. C. T.

Underingenjör (XVII).

Mattson, A. R.

Ritare (XIV).

Landell, K.; Danielsson, J. Hj.

Tre *extra konstruktörer* (5,508—3,660 kr.), fyra *extra ritare* (4,320—3,960 kr.), en *e. o. gasförmän* (XI) (vakant).

Dessutom vid Värtagasverket: fem *förste gasförmän* (13), fem *gasförmän* (1 kl.) (12), tre *extra skiftlaboranter* (3,180—2,880 kr.), tretton *gasförmän* (2 kl.) (11), en *extra gasförmän* (4,536 kr.), tre *e. o. gasmästarbiträden* (IX), ett *extra gasmästarbiträde* (2,520 kr.), sex *portvakter*, *tillika kontrollanter* (7), samt (vid 1948 års början) 407 arbetare.

Rörnätet.

Förste ingenjör (24).

Wilner, H. A. S.

Rörnåtsavdelningen.

Ingenjör (20).

Wahlgren, E. G.

Ingenjör (XX).

Edman, G. A.

Underingenjör (5,160 kr.).

Löfgren, T. K. E.

Förste gasmästare (17).

Larsson, E. J.

Gasmästare (15).

Königsson, E. R., tjf., tf. Arvidsson, R. V.;
Gustafsson, A. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Lindström, G. H.

Ritare (14).

Dahl, H. O. R.

En *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. ritbiträde* (VII), sju *extra ritbiträden* (2,760—2,220 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (vakant).

*Inköps- och förrådsavdelningen.**Förrådsförvaltare* (19).

Gillstedt, A. H.

Förste kammarsskrivare (17).

Bergschöld, F. E.

Kammarsskrivare (15).

Samuelsson, K. A. W.; Tidal, A. F.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Benell, D. E.

En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), ett *gasmästarbiträde* (9), två *förrådsvakter* (6) (därav en vakant), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V) (vakant), två *extra kontorsbiträden* (2,484 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,560 kr.).

Dessutom vid rörnätet: en *gasförman* (1 kl.) (12), en *gasförman* (2 kl.) (11) (tjf.), tre *e. o. gasförmän* (2 kl.) (XI), en *gasförman* (3 kl.) (10), en *extra gasförman* (4,572 kr.), ett *e. o. gasmästarbiträde* (IX) samt (vid 1948 års början) 107 arbetare.

*Installationen.**Förste ingenjör* (24).

Nilsson, B. M.

Byrå för tekniska utredningar samt
ackquisition och kundtjänst.

Byråingenjör (22).

Vakant.

Ingenjör (20).

Wennerbärg, P. A.

Ingenjör (XX).

Holmqvist, R. F. R.

Biträdande ingenjörer (18).

Hamberg, H. G. S.; Tärnström, N. A.

Underingenjör (XVII).

Vakant.

Konstruktör (16).

Engnes, G. E.

Ritare (XIV).

Thorling, S. E. W.

En *e. o. laborant* (XII), en *e. o. ritare* (XI), två *extra ritare* (3,660 kr.) (därav en vakant), ett *e. o. ritbiträde* (VII), två *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,740—1,560 kr.).

Provköket.

Torsgatan 26, Va.

Hemkonsulent (11).

Engnes, f. Frisk, Margit M. L.

Hemkonsulent (XI).

Cadenlus, f. Almgren, B. Constance M.

Norra utställningen.

Kungsgatan 54, C.; t. 22 30 60; utställningen hålles öppen 8,30—16,30.

Utställningsföreståndare (17).

Vakant, tf. Ceder, O. V.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (X), ett *kontorsbiträde* (5).

Södra utställningen.

Blå Bodarna 4, Sö.; t. 22 30 60; utställningen hålles öppen 8,30—16,30.

Utställningsföreståndare (13).

Pettersson, E. G. E.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,484 kr.).

*Mätare- och kontrollavdelningen.**Ingenjör* (20).

Marnell, J. V.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, C. F. L.

Biträdande ingenjör (e. 18).

Alfredsson, B. E.

Underingenjör (XVII).

Levander, G. E.

Underingenjör (e. 17).

Isaksson, N. J.

Gasmästare (15).

Halldin, T. B.

IvS

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, G. D.; Fröding, V. K. H.

Kontorsassistent (13).

Hörmark A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,640—2,220 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde*, vakant.

Apparat- och verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Larsson, K.

Förste gasmästare (17).

Södergård, E. E. E.; Mårtenson, K. H.

Förste kammarsskrivare (17).

Harlén, C. G.

Kammarsskrivare (15).

Ceder, O. V., tjl., tf. utställningsföreståndare (17) (se sid. 189).

En *kontorsskrivare* (9), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.).

Dessutom vid installationen: två *gasförmän* (1 kl.) (12), en *e. o. gasförmän* (1 kl.) (XII), fyra *gasförmän* (2 kl.) (11), en *e. o. gasförmän* (2 kl.) (XI), ett *gasmästarbiträde* (9), ett *extra gasmästarbiträde* (2,520 kr.), en *värmeledningsskötare* (8), en *automobilförare* (7), tre *portvakter* (1 kl.) (6) samt (vid 1948 års början) 124 arbetare.

Dessutom vid gasverket följande vakanta befattningar och tjänster, på vilka förordnanden ej utfärdats:

Två *extra biträdande ingenjörer* (e. 18), två *kontorsassistenter* (13), en *e. o. kontorsassistent* (XIII), en *extra laborant* (e. 12), ett *första kontorsbiträde* (7), en *automobilförare* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Elektricitetsverket.

Tulegatan 13 (postadress: Stockholm 19; postgirokonto nr 80); t. 23 65 40; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagningstid för chefsingenjör och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).

Stockholms behov av elektrisk kraft tillgodoses dels från stadens egna vattenkraftverk vid Untra och Järpströmmen (det senare

tillhörigt aktiebolaget Svarthålsforsen) samt dess ångkraftverk vid Värtan, dels genom överbörande av kraft från Lanforsens, Krångede och Gammelänge kraftverk, i vilka staden är delägare. Den från vattenkraftverken erhållna elektriska energien inmatas i stadens jordkabelnät genom transformatorer uppställda vid Värtan och Skanstull. För ytterligare transformering m. m. ha i olika delar av staden inrättats ett antal understationer (se sid. 192).

Värtaverket, som numera i huvudsak tjänstgör som spetsbelastnings- och reservverk, har en maskineffekt av omkr. 110,000 kW.

Vid Untraverket, som är beläget i Söderfors socken i Uppsala län, erhålles vattenkraften från ett antal av staden inköpta forsar i Dalälven. Från Untraverket, som innehåller fem turbiner, varav fyra är 7,500 och en är 9,000 kW, kunna c:a 38,000 kW erhållas.

Staden har tillsammans med Sandvikens jernverksaktiebolag utbyggt den nedanför Untraverket i Dalälven belägna Lanforsen. För detta ändamål bildades 1926 ett bolag, Lanforsens kraftaktiebolag (se vidare sid. 433). Strömlieferansen härifrån påbörjades den 8 juli 1930. F. n. erhåller staden intill 18,000 kW från Lanforsen och beräknas, när fallet är fullt utbyggt, kunna erhålla 24,000 kW. Denna utbyggnad beräknas bli färdig den 1 april 1948.

Vidare har staden förvärvat 2,100 aktier i Krångede aktiebolag och därigenom erhållit delägar rätt med 9/55 i bl. a. Krångedefallen, de mest betydande fallen i Indalsälven. Genom nyemissioner 1941 och 1943 har staden förvärvat ytterligare 2,100 aktier. Det sammanlagda aktieinnehavet utgör sålunda 4,200 st. (Övriga delägare i nämnda bolag äro Sandvikens jernverk, Fagersta bruk, SKF-Hofors bruk, Bergslagens gemensamma kraftförvaltning, Korsnäsverken och Sydsvenska kraftaktiebolaget.) Den åt staden ankommande andelen av effekten beräknas vid fullständig utbyggnad enbart av Krångedefallen komma att uppgå till c:a 28,000 kW, räknat vid fördelningsstationen i Horndal. Leveransen av energi från Krångede började den 13 juli 1936. Vid nuvarande utbyggnad utgör Stockholms andel 18,800 kW, räknat i Horndal. Härtill kommer sedan den 12 juni 1944 stadens andel i det av Krångede aktiebolag ägda Gammelänge kraftverk 5,100 kW, ävenledes räknat i Horndal.

För att tillförsäkra staden möjlighet att täcka dess framtida behov av vattenkraft inköpte staden år 1920 aktierna i aktiebolaget Svarthålsforsen (se vidare sid. 432) och förvärvade därmed och genom senare köp äganderätten till sammanlagt 14,53 m av den i Indalsälven belägna Svarthålsforsen. Forsen, som ännu icke är utbyggd, beräknas efter vissa sjöregleringar kunna lämna 45,000 kW.

År 1938 förvärvade aktiebolaget Svarthålsforsen majoritet även i den till 64,6 m uppgående fallhöjden i Järpströmmen mellan sjöarna Kall-

sjön och Liten i Undersåkers socken. Den 15 juni 1939 beviljade stadsfullmäktige 27,225,000 kr. som lån till aktiebolaget Svarthålsforsen för anläggning av kraftverk i Järpströmmen jämte sjöregleringar och den 29 oktober 1941 ytterligare 7,130,000 kr. eller sammanlagt 34,355,000 kr. 1 1945 års stat beviljades ett ytterligare anslag å 3,500,000 kr. för ett tredje och sista maskinaggregat. Arbetet med Järpströmmens utbyggnad påbörjades under år 1939 och avslutades i huvudsak år 1944. Kraftverket togs i drift den 3 november 1944 med en maskineffekt av 80,000 kW. Efter tillkomsten av det tredje maskinaggregatet, som togs i drift den 12 juni 1947, utgör den installerade maskineffekten 120,000 kW.

För överförande av kraft från Järpströmmens kraftverk till Horndal beviljade stadsfullmäktige den 29 oktober 1941 12,000,000 kr. såsom lån till aktiebolaget Svarthålsforsen dels för att användas av bolaget självt för en 220 kV kraftledning Järpen—Krångede, dels för att tillhandahållas linjeaktiebolaget Krångede—Horndal för 220 kV kraftledningen Ljusdal—Horndal och Krångede—Hammarforsen. Den 15 juni 1942 beviljade stadsfullmäktige ytterligare 4,000,000 kr. till en kraftledning Krångede—Ljusdal. Kraftledningarna togos i drift linjesträcken Krångede—Midskog den 8 juli 1944 och sträckan Midskog—Järpen den 28 oktober 1944, Krångede—Hammarforsen den 19 oktober 1942, Ljusdal—Horndal den 27 juni 1943 och Krångede—Ljusdal den 28 maj 1944. Linjeaktiebolaget Krångede—Horndal (se vidare sid. 434) har till uppgift att bygga och driva anläggningar för elektrisk kraftöverföring mellan Krångede och Horndal.

Till konsumenterna levereras den elektriska energien i form av likström, 2×220 V och 600—800 V samt trefas växelström 3×220 V, 380/220 V, 6,000 V och 30,000 V. Energileveransen för borgerliga behov under år 1947 bestod till 41 % av likström 2×220 V och till 59 % av trefasström 3×220 och 380/220 V. Likströmsbelastningen hålles praktiskt taget konstant, under det att tillväxten kommer på växelströmssystemet. För transformeringen till lågspänd växelström hava inom olika delar av staden anordnats iualles 348 transformatorstationer och -kiosker samt 11 stolptransformatörer.

Distributionen av elektrisk energi ombesörjes i regel direkt av elektricitetsverket, men inom Brännkyrka och Enske församlingar (utom Liljeholmen och de kommunala stadsplaneområdena) samt vissa angränsande delar av Nacka församling handhaves distributionen av den av elektricitetsverket levererade elektriska energien av ett särskilt av konsumenterna under stadens medverkan bildat aktiebolag, Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag (se vidare sid. 433).

Industriverksstyrelsen har bemyndigats att ingå som medlem i Dalälvens vattenreg-

leringsföretag, som utgör en sammanslutning av ägare till vattenfall i Dalälvens flodsystem och har till ändamål att till gemensam nytta för medlemmarna reglera vattenframrinningen i Dalälven och dess tillflöden. Med hänsyn till stadens äganderätt till större delen av Svarthålsforsen och Järpströmmen (se ovan) har aktiebolaget Svarthålsforsen ingått som medlem i Indalsälvens vattenregleringsföretag.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms gasverk och elverk, godkänt av SF 20 mars 1944 (Kf 1944: nr 14). Taxa för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, antagen av SF 16 nov. 1936. SF hava bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av elektrisk energi till enstaka elektriska anläggningar utom staden samt att besluta om ev. erforderliga krisåtgärder. Normaltaxorna för lågspänd ström äro 25 öre per kWh, G kr. per år + 10 öre per kWh samt 2 G kr. per år + 6 öre per kWh, där G är en grundavgift bestämd efter lägenhetens storlek och art. Därjämte finnas effektränstaxa, motortaxa (12 kr. per måtare och år + 12 öre per kWh) och tidgränstaxa samt ett antal under avveckling varande specialtaxor.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 38,453,000 kr., dessutom förlagsmedel 6,000,000 kr.; kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 12,695,000 kr., inom linjen 4,000,000 kr., inkomster: driftbudgeten 56,731,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Laurell, K. J. (förordn. t. o. m. ⁸⁰/₁₀₀ 1948), för avdelningarna för drift, produktion och fördelning i stora drag av energi med därtill hörande utrednings- och byggnadsarbeten samt förråd.

Kontorschef (21).

Pihlstedt, E. E.

Notarie (e. 19).

Danielson, G. L., sekreterare för avtalsfrågor m. m.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Edholm, J. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Bergwall, C. T.; Fagerell, J. V. W.

Kammarsskrivare (15).

Guldbrand, S. G.; Söderberg, K. S., tjl. (se sid. sid. 195); Rapp, A. M.

Kontorsassistent (13).

Vakant.

IVS

Kontorsassistent (e. 13).

Barlvestam, K. G.

En *kontorsskrivare* (9), två *extra kontorsskrivare* (3,648 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5) (tjl.), tre e. o. *kontorsbiträden* (V), sex *extra kontorsbiträden* (2,484—2,220 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,560 kr.).

Kassakontoret.

Förste kassör (19).

Hellgren, H. M.

Förste kammarskrivare och kassörer (17).

Morén, O. W.; Wunge, N. G. J.

Kammarskrivare (15).

Söderström, S. E.

En *förste kontorist* (10), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra kontorsbiträde* (2,484 kr.), två *polletränare* (1,980—1,560 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,380 kr.).

Kansliet.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. F.

Förste kammarskrivare (17).

Danielson, G. L., tjl. (se sid. 191); Alsén, E. D. J.

Kammarskrivare (15).

Ljungsäter, N. R.; Thörne, O. F.

Kontorsassistent (13).

Vakant, tf. Tryggör, E.

Kontorsassistent (XIII).

Sjögren, G. Vanja A.

Första kontorsskrivare (11).

Nyquist, Karin J.

Sju *första kontorsbiträden* (7) (därav ett tjl.), två *extra första kontorsbiträden* (3,204—2,760 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), tre e. o. *kontorsbiträden* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.), fem *extra telefonister* (2,562—2,040 kr.), en *extra förste kontorist* (4,308 kr.), en e. o. *förste expeditiönsvakt* (VIII), sex *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,560—1,380 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Berg, O. T.

Centrala driftkontoret och understationerna.

Driftsingenjörer (22).

Holmqvist, E. T.; Nyquist, B. L. F.

Ingenjörer (XX).

Colding, K. G. S.; Landén, K.-I.

Biträdande ingenjör (XVIII).

Björkegren, E. A.

Underingenjör (e. 17).

Aderfelt, F. H. E.

Förste elmästare (17).

Sundberg, J. T.

Elmästare (15).

Dahlqvist, A. M.; Linderstam, A. J. E.; Lindqvist, S. H.

Elmästare (XV).

Elgrot, S. L.; Söderström, S. S.

Kontorsassistent (XIII).

Collin, N. H.

Två e. o. *kontorsbiträden* (V).

Tulestationen.

Kungstensgatan 23 (postadress: Stockholm 19); t. 32 27 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), tre *elförmän* (3 kl.) (10).

Brunkebergssstationen.

Mäster Samuelsgatan 21, C.; t. 11 08 73.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), tre *elförmän* (3 kl.) (10).

Östermalmsstationen.

Gumshornsgatan 2, Ö.; t. 62 60 53.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), tre *elförmän* (3 kl.) (10).

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 55—57, K.; t. 50 75 06.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), två *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X).

Katarinastationen.

Kapellgränd 12, Sö.; t. 41 37 76.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), två *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X).

Högalidsstationen.*Krukmakargatan 33, Sö.; t. 43 14 57.**En förste elförman (13), tre elförmän (1 kl.) (12), två elförmän (3 kl.) (10), en e. o. elförman (3 kl.) (X).***Djurgårdsstationen.***Djurgården, Ö.; t. 61 38 23.**Driften automatisk.***Enskedestationen.***Enskede 1; t. 49 46 10.**Fyra elförmän (1 kl.) (12).***Nybohovsstationen (Brännkyrka).***Stockholm 9; t. 45 30 90.**Tre elförmän (3 kl.) (10); en e. o. elförman (3 kl.) (X).***Lillsjöstationen (Bromma).***Lillsjönäs, Ulvsunda; t. 25 68 02.**Tre elförmän (1 kl.) (12), två elförmän (3 kl.) (10).***Danviksstationen.***Alsnögatan 12, Sö.; t. 43 92 33.**Driften automatisk.***Solvallstationen (Spånga).***Bromsten; t. 28 05 42.**Driften automatisk.***Skanstullsstationen.***Södra Hammarbyhamnen; t. 41 92 38.**Två förste elförmän (13), en e. o. förste elförman (XIII), fem elförmän (3 kl.) (10), en extra elförman (4,176 kr.).***Ängbystationen.***Ängby; t. 37 09 25.**Driften automatisk.**Härlöv över finns tretton helautomatiska likriktarstationer.**Desutom vid understationerna: fyra förste elförmän (13), tre elförmän (1 kl.) (12), åtta elförmän (3 kl.) (10), två extra elförmän (4,176 kr.), fyra elmästarbiträden (9), ett extra biträde (2,340 kr.), två extra expeditionsvaktsbiträden (1,980—1,740 kr.) samt (vid 1948 års början) 74 arbetare.***Untraverket.***Postadress: Orrskog; t. Tierp 57 och 287.***Ingenjör (20).***Lindborg, D. E.***Förste elmästare (17).***Eriksson, A. A.***Förste kammarsskrivare (17).***Lanbert, K. G. L.**En förste elförman (13), fyra elförmän (1 kl.) (12), fem elförmän (3 kl.) (10), ett elmästarbiträde (9) samt (vid 1948 års början) 38 arbetare.***Värtaverket.***Värtan; kontoret: t. 62 44 23, 62 44 24; kontrollrummet: t. 62 44 47; maskinmästarkontoret: t. 60 40 29.***Driftsingenjör (22).***Gustavsson, F. H.***Ingenjör (20).***Svedblad, P. T.***Biträdande ingenjör (e. 18).***Wernius, I. R.***Maskinmästare (17).***Ström, P. G.***Förste elmästare (17).***Andersson, A.***Konstruktör (e. 16).***Kåberg, S. G.***Övermaskinister (15).***Pettersson, J. E.; Arbin, J. V.; Thorell, G. A.***Elmästare (15).***Eriksson, G. L. Hj.; Sjöberg, C. H.***Elmästare (XV).***Atterby, F. A. T.; en vakant, tf. Wallén, H. E. G.**Sex ångmaskinistförmän (13), sexton ångmaskinister (12) (därav en tjl. och en vakant), fyra e. o. ångmaskinister (XII) (därav tre tjl. och en vakant), tre förste elförmän (13), tre elförmän (1 kl.) (12), en e. o. elförman (1 kl.) (XII), fem elförmän (3 kl.) (10), en e. o. elförman (3 kl.) (X), två elmästarbiträden (9) samt (vid 1948 års början) 221 arbetare.***Kammarsskrivare (15).***Trotter, J. K.**En extra ritare (4,320 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,484 kr.), en portvakt (6), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,380 kr.).*

Elektriska anläggningsavdelningen.

Förste ingenjör (24).

Ryman, E. S.

Ingenjör (XX).

Brismar, E. G.

Biträdande ingenjörer (18).

Berglund, E. M.; Larsson, J. E.

Biträdande ingenjör (XVIII).

Ericson, N. B.

Konstruktörer (16).

Lantz, C. A.; Hanström, C. H.; Frisk, E. Hj. Hj:son.

Konstruktörer (XVI).

Jensen, B. O. H.; Löfman, L. G.

Konstruktörer (e. 16).

Carlqvist, G. A.; Sköld, E. W.

Ritare (14).

Sköld, E. W., tjl. (se ovan), *tf.* Hedbeck, E. K. V.; Hammarberg, L. B.; Larsson, E.

Ritare (XIV).

Kindahl, H. S.; Hedbeck, E. K. V., tjl. (se ovan); Olausson, S.-T. J.

Två *e. o. ritare* (XI), åtta *extra ritare* (4,320—3,000 kr.), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX), en *extra kopist* (1,980 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.).

Förste elmästare (17).

Sahlin, K. S. J.

Elmästare (15).

Bengtsson, D.; Sjöström, J. F.; en vakant.

En *elförman* (1 kl.) (12), två *elförmän* (2 kl.) (11), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX) (tjl. och förordn. som elmästarbiträde 9)) samt (vid 1948 års början) 41 *arbetare*.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Lundberg, T.

Ingenjörer (20).

Egnell, E. A.; Wrangel, H. W.

Biträdande ingenjör (18).

Rosenqvist, C. A. B.

Underingenjörer (17).

Fällman, C. R.; Lindahl, V. E.

Underingenjör (XVII).

Svensson, L. H. V.

Underingenjör (e. 17).

Dahlroth, J. A.

Besiktningsman (15).

Vakant.

Elmästare (15).

Almsäter, W. V.; Lindeberg, H. W.

Besiktningsmän (XV).

Dahlroth, J. A., tjl. (se ovan), *tf.* Fällman, C. H.; Selander, J. T. A.; Persson-Sjörs, J. A.

Besiktningsmän (e. 15).

Fällman, C. H., tjl. (se ovan); Hagström, N. B. L.

Elmästare (XV).

Godeau, N. F. W.

Mätartekniker (XIV).

Schwalbe, N. P. T.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12), en *e. o. elförman* (1 kl.) (XII), en *extra elförman* (4,800 kr.), en *elförman* (2 kl.) (11), en *e. o. elförman* (2 kl.) (XI), en *elförman* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X), ett *elmästarbiträde* (9), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX), ett *extra elmästarbiträde* (5,748 kr. utan rörligt tillägg) samt (vid 1948 års början) 79 *arbetare*.

Förste kammarskrivare (17).

Mathson, L. A. W.

Kammarskrivare (15).

Kristoffersson, J.; Wisell, E. B.; Nilsson, E. G.

Kontorsassistent (13).

Runngren, E. G. K.

En *extra ritare* (3,540 kr.), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), en *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), två *kontorsbiträden* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra ritbiträde* (4,848 kr. utan rörligt tillägg), fem *extra kontorsbiträden* (2,640—2,220 kr.), en *extra expeditionsvakt* (4,236 kr. utan rörligt tillägg), tio *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,560—1,380 kr.).

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Welman, P. G.

Ingenjör (XX).

Björklund, S. O.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Sundstrand, G. D.

Underingenjör (17).

Kjellberg, G. R.

Förste kammarsskrivare (17).

Grandell, J. G.; Wirén, C. G. L.

Kammarsskrivare (15).

Karlén, K. Hj. H.

Kontorsassistenter (e. 13).

Jansson, K.-A. G.; Wårre, L. O. W.

Fem *e. o. elmåstarbiträden* (IX), fyra *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), sju fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), tjuguåtta *extra kontorsbiträden* (2,640—2,220 kr.), tre *extra expeditiönsvakter* (4,236—2,636 kr. utan rörligt tillägg).

Abbonenttjänst.

Brunkenbergstorg 24, C.

Uställningsföreståndare (17).

Sjöqvist, F. R.

Ackvisitör (XV).

Porne, T. F.

Ett *förste utställningsbiträde* (12), en *hembkonsulent* (11), ett *utställningsbiträde* (8), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,380 kr.).

Ledningsnåten.

Förste ingenjör (24).

Block, J. L.

Byråingenjör (22).

Larsson, K. Elov.

Arbetschef (XXII).

Swenning, R.

Ingenjörer (20).

Bergstedt, A. E.; Åke, N. O.

Ingenjör (XX).

Nordin, B. F.

Biträdande ingenjör (XVIII).

Igelström, H. V.

Förste kammarsskrivare (17).

Ramberg, J. S.

Kammarsskrivare (15).

Runblom, K. G. H.

Föreståndare för kartbyrå (15).

Asplund, G. A.

Ritare (14).

Sandell, F. E. W.; Ivræus, K. Y. I.

En *ritare* (11) (tjl.), fem *e. o. ritare* (XI) (därav två tjl., varav en förordn. som ritare (14), två *extra ritare* (4,956—3,540 kr.), ett *ritbiträde* (7), fyra *e. o. ritbiträden* (VII), nio *extra ritbiträden* (2,760—2,220 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V) (tjl.).

Förste elmästare (17).

Gårdhner, C. L. S.; Bengtsson, J. A.

Elmästare (15).

Engström, F. J.; Damberg, O. E.; Pehrsson, K. O.

Elmästare (XV).

Blücher, K. T.

Elmästare (e. 15).

Sandelin, H. R.

Sex *elförmän (1 kl.)* (12) (därav en tjl. och förordn. som extra elmästare, se ovan), tre *e. o. elförmän (1 kl.)* (XII), sex *elförmän (2 kl.)* (11) (därav en tjl. och förordn. som elförman (1 kl.) (12)), en *e. o. elförman (2 kl.)* (XI), en *elförman (3 kl.)* (10), två *e. o. elförmän (3 kl.)* (X), fem *extra elförmän* (4,548—3,780 kr.), två *elmåstarbiträden* (9), fyra *e. o. elmåstarbiträden* (IX), nio *extra elmåstarbiträden* (3,420—1,740 kr.), fem *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,740—1,380 kr.) samt (vid 1948 års början) 254 arbetare.

Byrå för tekniska utredningar m. m.

Byråingenjörer (22).

Erikson, E.; Dagert, K. O. E.

Ingenjör (20).

Olsson, G. I.

Ingenjör

(med partiell tjänstgöring; för vissa utredningsarbeten rörande vattenkraftsfrågor m. m.) (4,560 kr.).

Sundelin, C. H. J.

Civilförsvarsassistent (XVIII).

Gilljam, E. W., tjl. (se sid. 196), *tf. Söderberg*, K. S.

Konstruktör (16).

Ericson, E. G.

Mekaniska verkstaden m. m.

Ingenjör (20).

Hogen, K.

Förste elmästare (XVII).

Brandt, G. A.

Två *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (3 kl.) (10), två *automobilförare* (7) samt (vid 1948 års början) 62 arbetare.

Uppbördsavdelningen.

Intendent (2 kl.) (21).

Jörne, T.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. G. A., tjl., *tf.* Gilljam, E. W.

Förste kammarskrivare (17).

Schönhult, S. I. M.; Wetzdorff, K. E. B.; Rydberg, W. O.; Möller, E. O. V.

Kammarskrivare (15).

Millstein, O. F. M.; Löfgren, K. R.; Widegren, E. M.; Molin, G. P.; Jonsson, T. A.; Johnson, J. A. G.; Halling, G. K.; O'Konor, K. E.; Lejdström, H. E. C. J.; Hülphers, S. F.

Kontorsassistenter (13).

Johannison, G. W.; Schenström, G. F.; Hofstedt, J. E.; Hansell, B. G.; Andberg, E. G.; Carell, f. Jonsson, Anna E.; Sandberg, E. A. M.

Förste kontorsskrivare (11).

Carleson, f. Andersson, Elin H.

Mätarkontrollant (14).

Berg, O. A.

En *e. o. förste kontorsskrivare* (XI), två *kontorsskrivare* (9), sexton *första kontorsbiträden* (7), sexton *kontorsbiträden* (5), trettioen *e. o. kontorsbiträden* (V), fyrtiofyra *extra kontorsbiträden* (2,640—1,740 kr.), en *elförman* (1 kl.) (12), tio *uppbördsförmän* (12), sju *centraluppbördsförmän* (11), femtiofyra *uppbördsförmän* (10), trettiotre *e. o. uppbördsförmän* (X) (därav en tjl.), nitton *extra uppbördsförmän* (4,452—2,880 kr.), elva *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,980—1,380 kr.).

Intendentskontoret.

Intendent (2 kl.) (21).

Stenrot, J. A. T., tjl., *tf.* Welin, H.

Kamrerare (XIX).

Welin, H., tjl. (se ovan), *tf.* Lagerquist, K. H.

Biträdande ingenjör (18).

Molitor, A. W.

Förste kammarskrivare (17).

Svartengren, C. A.; Thunholm, D. N. V.; Lagerquist, K. H., tjl. (se ovan).

Kammarskrivare (15).

Söderlind, R. D.; Broström, T.; Eriksson, E. H.; en vakant.

Kontorsassistenter (13).

Allmér, K. G.; Gustafson, T.; Abeleen, J. G. A.; en vakant, *tf.* Adolfsson, E. G.

Kontorsassistent (e. 13).

Svedelius, R.

En *elförman* (1 kl.) (12), en *förste kontorist* (10), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), en *kontorsskrivare* (9), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX), två *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,640—2,400 kr.), en *kopist* (4), en *extra expeditionsvakt* (3,636 kr. utan rörligt tillägg), tre *expeditionsvaktsbiträden* (1,980—1,380 kr.).

Huvudförrådet.

Kungstengsgatan 23, Va.

En *förrådsförmästare* (2 kl.) (13), en *elförman* (2 kl.) (11), en *e. o. elförman* (2 kl.) (XI), tre *elmästarbiträden* (9), två *extra elmästarbiträden* (4,212 kr.), tre *förrådsvakter* (6) samt (vid 1948 års början) 15 *förrådsarbetare*.

Bromma-, Enskede-, Tule- och Värta-förråden, se ovan.

Untraförrådet.

Se Untraverket.

Husbyggnadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Eigert, R. E.

Byggnadsingenjör (19).

Barke, K. F.

Byggnadsingenjör (XIX).

Samuelsson, R.

Elmästare (XV).

Andersson, G. A.

Ritare (14).

Carlqvist, G. A., tjl. (se sid. 194); Malmberg, K. H.; Foberg, G. J.; Magnusson, J. E.; Jacobson, H.

Ritare (e. 14).

Ahlin, T. I.

En *e. o. elförman* (XII), en *extra ritare* (4,824 kr. utan rörligt tillägg), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), en *extra elförman* (3,540 kr.), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.), samt (vid 1948 års början) 37 arbetare.

Intendent (2 kl.) (21).

Östervall, C.-J., å indragningsstat.

Diverse personal vid förvaltningsbyggnaden.

En *värmeledningsskötare* (8), en *e. o. värmeledningsskötare* (VIII), tre *portvakter* (6) samt (vid 1948 års början) 17 städerskor.

Dessutom vid elektricitetsverket följande vakanta befattningar och tjänster, på vilka förordnande icke utfärdats:

En *e. o. arbetschef* (XXII), en *ingenjör* (20), en *e. o. ingenjör* (XX), fyra *kontorsassistenter* (13), två *e. o. förste elförmän* (XIII), en *elförman* (1 kl.) (12), två *e. o.*

elförmän (1 kl.) (XII), en *e. o. ångmaskinist* (XII), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), fem *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), tre *elmästarbiträden* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), tre *e. o. kontorsbiträden* (V).

Belysning av gator och allmänna platser.

Elektricitetsverket ombesörjer belysningen av gator och allmänna platser. Belysningen sker med elektricitet.

Antalet för gatubelysning avsedda elektriska lampor utgjorde vid 1947 års slut 32,274 st., därav 206 st. kvicksilverlampor. Den elektriska gatubelysningen tändes och släckes av stationspersonalen genom ett fjärrmanöversystem, vilket år 1947 visade en brinntid av 3,830 timmar. Tillsynen av gatubelysningen och verkställandet av erforderliga lampbyten ombesörjes av cirka 26 lampskötare.

Stat år 1948. (Offentlig belysning.) Utgifter: driftbudgeten (förutom strömförbrukning) 1,140,000 kr.

Vatten-, gas- och elektricitetsledningsentreprenörer.

Fullständig förteckning över gas-, vatten- och elektricitetsledningsentreprenörer återfinnes i telefonkatalogens yrkesregister samt i adresskalendern.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Katarinavägen 13 A och Stadsgården 14—16 (postadress: Stockholm 15; postgirokonton nr 3115); t. 44 09 20 (8,30—17, lördagar och dag före helgdag 8,30—14,15); (efter kontorstid de telefonlinjer, som angivas i telefonkatalogen; jfr ock nedan för vissa tjänstemän). Styrelsen sammanträder i regel varannan helgfri måndag kl. 13,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas inlagda i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 mars 1908 att inrätta *Stockholms stads hamnstyrelse*, vilken med år 1909 trädde i verksamhet.

Hamnstyrelsen handhar skötseln av stadens hamnväsen. Det åligger styrelsen i sådant avseende att sörja för att hamnrörelsens behov av nya hamnanläggningar med tillhörande anstalter, redskap och materiel samt av isbrytarfartyg och dylikt bliva tillgodosedda; att ombesörja nybyggnad, underhåll och förvaltning av hamnens anläggningar och anstalter, husbyggnader, kanaler och slussar; att förvalta hamnens fastigheter och områden; att ombesörja hamnrörelsens drift och handlägga ärenden rörande den allmänna belysningen å hamnområden; att upprätta och stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till taxor å hamnavgifter, avgifter för kvarliggande gods, slussavgifter samt kanal- och broavgifter, hamnordning och andra allmänna trafikföreskrifter samt själv utfärda ordningsföreskrifter och taxor för begagnande av stadens för hamnrörelsen gjorda anläggningar samt redskap och materiel; att uppbära hamnväsendet tillkommande avgifter ävensom att verkställa nybyggnad och ombesörja underhåll av broar samt att öva inseeende över stadens till tullverket upplåtna byggnader, ombesörja deras underhåll och verkställa motsvarande nybyggnader.

Handhavandet av småbåts- (lustbåts-)rörelsen i hamnen ombesörjes fr. o. m. den 1 januari 1945 av idrotts- och friluftsstyrelsen (se sid. 178).

Genom stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1946 har uppdragits åt hamnstyrelsen

att fr. o. m. den 1 januari 1947 övertaga förvaltningen av sjöflygplatsen Lindarängen.

Under år 1946 har mellan hamnstyrelsen och Stockholms rederiaktiebolag Svea ingåtts avtal rörande anskaffande av en flytdocka.

Hamnstyrelsen består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av k. m:t, en av Stockholms handelskammare samt fyra av stadsfullmäktige. För vardera av de av k. m:t och Stockholms handelskammare utsedda ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. För övriga ledamöter väljas stadsfullmäktige fyra suppleanter. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande.

Under hamnstyrelsen lyder hamnförvaltningen, vars chef är hamndirektören, vilken har ledningen och överinseendet av hamnrörelsen och hamnen.

De hamnstyrelsen åliggande uppgifterna handläggs fr. o. m. den 1 januari 1938 under hamndirektörens å fem avdelningar, nämligen räkningskontoret för räkenskaper, upplåtelse och förvaltning av fastigheter, tomter o. d. och personalärenden, hamnkassakontoret för kassarörelse och uppbörd, hamnkontoret för driften, hamnbyggnadsavdelningen för nybyggnad och underhåll samt maskinavdelningen för underhåll och drift av hamnkrantar, broar, hissar, elektriska anläggningar m. m.

Stockholms hamn utgöres av de hamnanläggningar och vattenområden, som äro belägna inom Stockholms hamnområde, vars gränser äro av k. m:t fastställda den 27 september 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912, 14 februari 1919, 1 februari 1924, 3 februari 1928 och 5 juli 1929 (se karta sid. 553). Hamnen består av två i förvaltningshänseende skilda delar, tullhamnen och frihamnen. Den förra förvaltas av hamnstyrelsen, den senare beträffande anläggningarna av hamnstyrelsen men i avseende å rörelsen av Stockholms frihamnsaktiebolag (se sid. 434). Stockholms hamn har en kajsträcka av 18,514 m. Hamnens vattenområde omfattar c:a 1,450 hektar och dess markområde 196 hektar. Sammanlagda golvarealen för godsuppläggning i av hamnen uppförda varuskjul, magasin och tullbyggnader utgör 128,700 kvm. Hamnens järnvägsspår hava en sammanlagd

längd av 64,738 m; 10,258 längdmeter kaj är försedd med kranspår. Hamnstyrelsen har 134 kranar.

Instruktioner. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd av ÖA 3 mars 1941 (Kf 1940: nr 66). K. brev 31 jan. 1941 med särskild föreskrift rör. sammansättningen av Stockholms stads hamnstyrelse (Kf 1940: nr 65). Instruktion för hamndirektören, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923 (Kf 1923: nr 19), med ändr. 1 dec. 1936.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 16,354,484 kr., kapitalbudgeten 15,800 kr., lånemedel, i linjen 4,509,600 kr., inom linjen 5,826,000 kr., dessutom förlagsmedel 2,650,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 16,432,038 kr.

Hamnrörelsen: Utgifter: driftbudgeten 8,425,800 kr., kapitalbudgeten 15,800 kr., lånemedel, i linjen 4,429,000 kr., inom linjen 5,509,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,050,400 kr.

Varav för:

Frihamnen: Utgifter: driftbudgeten 1,893,150 kr., kapitalbudgeten 15,800 kr., lånemedel, i linjen 1,500,000 kr.; inom linjen 3,804,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,110,150 kr.

Upplags- och industriområden. Utgifter: driftbudgeten 929,238 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 50,000 kr., inom linjen 90,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,745,000 kr.

Övriga under hamnstyrelsens förvaltning ställda anläggningar m. m. (Brobyggnader m. m., tullbyggnader, sjöflygplatsen Lindarängen.) Utgifter: driftbudgeten 1,616,708 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 30,600 kr., inom linjen 227,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 253,900 kr.

Varv och arbeten mot ersättning m. m. Utgifter: driftbudgeten 2,130,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,130,000 kr.

Hamnstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Robinson, S. N. A.,** typograf, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

***Aronsson, G. A.,** köpman (utsedd av stadsfullm.).
***Ericsson, C. E.,** direktör (utsedd av k. m:t).

Lamm, O. H., generalkonsul (utsedd av Stockholms handelskammare).

Stridsberg, H. A., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Wahlström, K. E. O., ombudsman (som led. utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter. 1)

***Larsson, E. R.,** kassör (utsedd av k. m:t).

***Leffler, J. O.,** vice verkst. direktör (utsedd av stadsfullm.).

***Lindskog, C. P. F.,** avdelningschef (utsedd av stadsfullm.).

***Niklason, D.,** grosshandlare (utsedd av stadsfullm.).

Orre, O. S. W., verkst. direktör (utsedd av Stockholms handelskammare).

Törnqvist, J. E., kontrollör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Hamnstyrelsens delegerade.

Göransson, K. Harald, ordf.; **Robinson, S. N. A.,** vice ordf.

Sekreterare och ombudsman.

Karlöf, E. A., stadsadvokat; t. 44 09 20; mottagningstid: 10—11.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av hamnstyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Eriksson, E. G., förste kontorsskrivare, ordf.

Lindestam, K. W., kassör.

Sjöquist, D. G., byrådirektör.

Suppleanter:

Ericsson, O. E., kamrerare.

Thamsten, O. E., kassör.

Hamnstyrelsens taxekommitté.

Den 16 december 1946 beslöt hamnstyrelsen tillsätta en kommitté av fem ledamöter för att verkställa revision av gällande hamn-, kanal- och slusntaxor i Stockholm. En representant för Stockholms rederiförening skulle delta i kommitténs arbete. Val av ledamöter ägde rum samma dag.

1) Vid förfall för några av de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skola av de utav fullmäktige utsedda suppleanterna inträda: för ordföranden i första hand suppleanten hr Leffler och därefter suppleanterna hrr Niklason, Lindskog och Törnqvist samt för övriga av stadsfullmäktige valda ledamöter suppleanterna hrr Lindskog, Törnqvist, Niklason och Leffler i nu nämnd ordning.

Ledamöter.

Ericsson, C. E., direktör, Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm., Linder, N. H. H., hamndirektör, Sundin, T. W., tullpackhusförman, stadsfullm. (representanter för hamnstyrelsen); Orre, O. S. W., verkst. direktör (representant för Stockholms rederiförening).

Sekreterare.

Karlöf, E. A., stadsadvokat (se sid. 199).

Central förvaltning.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. 44 09 20; expeditionstid 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 3,252,738 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,252,738 kr.

Hamndirektör (D).

Linder, N. H. H. (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1951); mottagningstid: 10—12.

Hamndirektörens kansli.

Förste kontorsskrivare (11).

Vakant, tf. Forsberg, Ingrid M.

Förste expeditionsvakt (8).

Westerdahl, E. O.

En telefonist (4).

Räkenskapskontoret.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. 44 09 20; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14), »hamnstyrelsens S:e linje» (övriga tider).

Räkenskapskontoret åligger bl. a. att ombesörja förandet av nödiga räkenskaper, att handhava personalärenden, att öva tillsyn över att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter samt att handhava upplåtelser och förvaltningen av till hamnen hörande byggnader, områden och annan egendom, i den mån detta ej åligger annan avdelning.

Instruktion. Instruktion för [hamn]kamreraren, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Sundmark, N. W. A.; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarsskrivare (17).

Nyström, K. G.; Jacobsson, E. H.

Kammarsskrivare (15).

Sjöstadius, S. A. O.

Kontorsassistent (13).

Farman, C. H.

Kontorsassistent (XIII).

Kjellin, B.-I., tjl. (se sid. 128), tf. Hannéll, L. B.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,380 kr.).

Hamnkassakontoret.

Katarinavägen 13 A, n. b.; t. 44 09 20; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnkassakontoret ombesörjer debitering och uppbörd av hamnen tillkommande avgifter med undantag av hamnavgifter för varor, ankommande från utrikes ort, samt av transitmagasinshyror, vilka avgifter uppbäras av tullverket.

Författningar. Taxa å hamnavgifter i Stockholm för åren 1947—1948 jämte viss provisorisk avgiftsförhöjning 1 maj 1947—30 april 1948 (Kf 1946: nr 57, 1947: nr 17). Bestämmelser ang. uppbörd av hamnavgifter i Stockholms tullhamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 dec. 1936, med ändr. 29 nov. 1938. Reglemente för Stockholms stads mätare och vägare, fastställt av ÖA 2 april 1903. Taxa för Stockholms stads vägare, fastställd av ÖA 2 dec. 1937, med ändr. 31 dec. 1946.

Uppbördschef (19).

Sundmark, O. F.

Förste kammarsskrivare och kassör (17).

Åberg, P.

Förste kammarsskrivare (17).

Borgstedt, G. V. R.

Kammarsskrivare (15).

Larsson, T. A.; Roupé, S. E. G.

Kontorsassistent (13).

Hagström, D. G.; Aulander, S. E.

Kontorsassistent (XIII).

Ramsin, B.; Hesselgren, K. F.

Kontorsassistent (e. 13).

Almqvist, G. E.

Två första kontorsbiträden (7), två kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), fyra extra kontorsbiträden (2,400—1,980 kr.), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,380 kr.), ett hamnfogdebiträde (11), en uppbördsman (10).

Hamnkontoret.

Stadsgården 14—16, 2 tr.; t. 44 09 20 (8,30—17); 44 09 21, 44 09 22 (övriga tider); expeditionstid: 8—17, lördagar och dag före helgdag 8—14.

Hamnkontoret handhar hamnrörelsens drift och därmed sammanhängande förhållanden samt övervakar efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter.

För allmänna ordningen och säkerheten i hamnen svarar polisverket, av vilket en särskild avdelning, hamnpolisavdelningen, är inrättad för tjänstgöring inom till hamnen hörande områden på land och vatten (se sid. 76).

Författningar. Hamnordning för Stockholm, fastställd av ÖA 15 juni 1921, med ändr. (Kf 1924: nr 90). ÖA:s kung. 10 sept. 1937 med föreskrifter om fartbegränsning i allmänna farleder inom Stockholms stads område, med ändr. 9 mars 1938, 21 maj och 31 juli 1947. Instruktion för hamnkaptenen, fastställd av ÖA 18 febr. 1924. Instruktion för hamnmästarna, fastställd av hamnstyrelsen 3 juli 1923. Instruktion för hamnlotsarna, fastställd av hamnstyrelsen 14 mars 1923. Instruktion för hamnförmännen, fastställd av hamnstyrelsen 22 dec. 1924. Taxa å hamnlotsavgifter inom Stockholms hamnområde, fastställd av ÖA 7 maj 1941. Taxa för gods, som efter viss tid kvarligger å stadens kajer m. m., fastställd av ÖA 31 dec. 1924 med ändr. Särskilda taxor för uppläggning av gods i Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 26 nov. 1924, med ändr. Taxa för begagnande av stockar, landgrängar, bockar och vedmått, fastställd av hamnstyrelsen 1 dec. 1936. Föreskrifter och taxor för begagnande av hamnkranar och annan hamnmateriel tillhöriga Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 30 maj 1939, med ändr. Taxa å hamnspåravgifter, fastställd av hamnstyrelsen 17 dec. 1938, med ändr.

Hamnkaptten (23).

Fris, A. A. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1949); t. 44 09 20 (8,30—17), 43 70 29 (övr. tider); träffas säkrast 14—15.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, B. A.

Hamnmästare (17).

Planman, G. A., träffas säkrast 10—11,30 och 15—17; t. 44 09 20 (8,30—17), 44 09 22 (övr. tider); vakant, *tf.* Törnström, G. L. (hamnkontoret, Värtan, t. 61 14 60, 62 40 24), träffas säkrast 9,30—11 och 15—17.

Hamnlotsar (17).

Tel. 44 09 20 (8,30—17), 44 09 23 (övr. tider).

Tre vakanta, *tf.* Nordström, K. E., Törnström, G. L., *tjl.* (se ovan), Söderman, J. H.

Hamnlotsar (XVII).

Törnström, G. L., *tjl.* (se ovan); Söderman, J. H., *tjl.*, (se ovan), *tf.* Nordgren, P. J.; Larsson, A. B.

Hamnlotsar (5,502 kr.).

Nordgren, P. J., *tjl.* (se ovan), *tf.* Röhl, R. R. E.; Dubois, S. O.

En *förste kontorist* (10), två *kontorister* (8), två *e. o. kontorister* (VIII), ett *kontorsbiträde* (5), en *övermaskinist* (15), en *e. o. maskinist* (XII), fjorton *hamnförmän* (10), två *extra hamnförmän* (3,960 kr.).

Isbrytarfartygen.

Tel. 62 26 13.

Stockholms stad äger två isbrytarfartyg, »Isbrytaren I» och »Isbrytaren II».

Befälhavare.

Befälhavare å Isbrytaren I och Isbrytaren II utses för varje gång resp. fartyg sättes i verksamhet.

Maskinister (se ovan). Övrig personal tillfälligt anställd.

Hamnbyggnadsavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 4 tr.; t. 44 09 20 (8,30—17; övriga tider, till vissa tjänstemän, se nedan); expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnbyggnadsavdelningen handhar nybyggnad och underhåll av hamnanläggningar i såväl tullhamnen som frihamnen, ävensom av under hamnstyrelsens förvaltning ställda byggnader, slussar, kanaler och andra anläggningar samt broar. Den 17 december 1943 beslöt stadsfullmäktige att brokonstruktions- och brobyggnadsarbeten skulle succasivt, så snart förhållandena det medgäve, sammanföras hos gatukontoret.

Instruktion. Instruktion för överingenjören vid hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning (hamnbyggnadschefen), fastställd av hamnstyrelsen 29 april 1941.

Överingenjör (hamnbyggnadschef) (26).

Jansson, G. H. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1950); mottagningstid: 14—16.

Förste ingenjörer (24).

Wickert, K. A.; mottagningstid: 14—16; en vakant, *tf.* Hult, A. O. G.

Förste ingenjör (XXIV).

Vakant, *tf.* Lundahl, E. J.; mottagningstid: 14—16.

Byråingenjörer (22).

Kasarnowsky, S.; Kvarnsell, G. B.; t. 42 05 13; en vakant.

Byråingenjör (XXII).

Enekull, T. E.

Ingenjörer (20).

Eriksson, E. E.; Nilsson, E. E.; t. 40 35 81 (Mälavarvet); Bartoli, E. J. C.; Leimdörfer, P.

Ingenjörer (XX).

Lundahl, E. J., tjf. (se sid. 201); Hult, A. O. G., tjf. (se sid. 201).

Biträdande ingenjör (18).

Idestrom, S. A. M.

Biträdande ingenjör (XVIII).

Sabelström, S. C. B., tjf. (se nedan).

Uderingenjörer (17).

Arvidsson, H. F.; Sjösteen, R. O.; Tall, G. N. A.; en vakant, tf. Lindström, B. E.

Uderingenjörer (XVII).

Jurdahl, K. B.; en vakant, tf. Carlberg, N.-Å.

Förrådsförvaltare (2 kl.) (17).

Söderkvist, G. A.; t. 44 09 20 (8,30—16,15), 44 09 25 (övr. tider).

Hamnbyggmästare (16).

Ricknell, E. O. (t. 62 23 96); Karlsson, B. E. (t. 40 91 05); Schwartz, G. E. (t. 43 14 89); Bergström, B. A. (t. 61 00 24); Lööv, F. W. (t. 43 04 89).

Kammarskrivare (15).

Starell, K. E.; t. 43 36 16 (Mälavarvet).

Kontorsassistent (13).

Gustafson, A. L. F.; t. 61 24 65 (varvet å Djurgården).

Kontorsassistent (e. 13.)

Niklasson, G. H. R.

Ingenjörer (8,748—6,660 kr.).

Sabelström, S. C. B. (t. 42 35 55); Kullgren, M. F.; Peterson, S. E.; Rinkert, J. A. T.; Petersson, E. G. Hj.; Ericsson, K.-O.; Tegrell, H. A.; Haglund, C. C. B.

Två ritare (14), en e. o. ritare (XIV), en e. o. ritare (XI), två extra ritare (5,532—4,128 kr.).

Två förste kontorister (10), en e. o. förste kontorist (X), två extra förste kontorister (4,716—4,032 kr.), en kontorsskrivare (9), två kontorister (8), två e. o. kontorister (VIII), sju extra kontorister (3,426—2,940 kr.), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), ett extra kontorsbiträde

(2,400 kr.), två e. o. ritbiträden (VII), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,740 kr.), en verkmästare (1 kl.) (15), åtta verkmästare (2 kl.) (14), en e. o. verkmästare (2 kl.) (XIV), tre verkmästare (3 kl.) (12), en e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), fyra extra verkmästare (3 kl.) (5,376—4,836 kr.), en förrådsmästare (3 kl.) (12), en extra förrådsmästare (5,388 kr.), en bogserbåtsbefälhavare (11), en e. o. bogserbåtsbefälhavare (XI), en muddermästare (11), en e. o. muddermästare (XI), en e. o. förrådsman (X), två e. o. verkmästarbiträden (X), ett e. o. verkmästarbiträde (VIII), sex extra verkmästarbiträden (4,704—2,760 kr.) samt (vid 1948 års början) 370 arbetare.

Maskinavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 5 tr.; t. 44 09 20; expeditionstid: 8,45—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,45—14,15).

Maskinavdelningen handhar maskinella byggnader samt drift och underhåll av hamnkranar, kranreparationsverkstäder, broar, hissar, elektriska anläggningar och slussmaskinerier m. m.

Instruktion. Instruktion för förste ingenjören vid hamnstyrelsens maskinavdelning (maskinavdelningschefen), fastställd av hamnstyrelsen 26 mars 1941.

Förste ingenjör (maskinavdelningschef) (24).

Davidsson, O. W.; mottagningstid: 13,30—14.

Ingenjörer (20).

Borgardt, K. A. A.; Hedlund, P. A.; Bernell, S. M.

Ingenjör (XX).

Emling, E. O. H.

Ingenjör (6,000 kr.).

Vakant.

Konstruktör (16).

Heiner, A.

Kranmästare (16).

Söderström, G. W.; t. »hamnstyrelsen» (8,45—16,30), »hamnstyrelsens 6:e linje» (övr. tider).

Kontorsassistent (e. 13).

Mac Whool, G. T.

En e. o. kontorist (VIII), två extra kontorister (2,940—2,760 kr.), ett kontorsbiträde (5), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en extra expeditionsvakt (1,380 kr.), en extra ritare (5,360 kr.), en verkmästare (1 kl.) (15), fyra verkmästare (2 kl.) (14), en maskinist (2 kl.) (13), två extra hissförare (1,320 kr.), samt (vid 1948 års början) 200 arbetare.

Stadens personhiss vid Söderbergs Trappor i Stadsgården.
(Stadsgårdshissen.)

Hissen trafikerar söckendagar 6,30—17,30; nyårs-, påsk-, pingst-, midsommar- och julafton 6,30—15,30.

Avgiften för färd i hissen utgör enligt överståthållarämbetets kungörelse den 13 januari 1938 5 öre för uppfärd och 5 öre för nedfärd.

Reglemente m. m. Reglemente ang. trafiken med stadens hiss vid Söderbergs Trappor, fastställt av ÖA 18 dec. 1907, med ändr. 13 jan. 1938. ÖA:s kung. 27 aug. 1926 ang. öppet-hållande av stadens hiss vid Söderbergs Trappor, med ändr.

Två hissförare (se ovan).

Slussarna.

Till hamnstyrelsen höra tre slussar, Karl Johansslussen, Hammarbyslussen och Sicklaslussen.

Slusskontoret vid Karl Johansslussen.
Karl Johans Torg, Sö.; t. 43 43 13; expeditionstider: 7—12 och 14—17 (sön- och helgdagar hålles slussen stängd).

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Karl Johansslussen för tiden $\frac{1}{1}$ 1947— $\frac{31}{12}$ 1948, fastställd av k. m:t 6 sept. 1946. Ordningsföreskrifter för Karl Johansslussen, fastställda av ÖA 6 april 1936.

Slusskontoret vid Hammarbyslussen.
Skanstull, Sö.; t. expeditionen: 40 93 49; slussvakterna: 41 14 27; expeditionstid: hela dygnet.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Hammarbyslussen för tiden $\frac{1}{1}$ 1947— $\frac{31}{12}$ 1948, fastställd av k. m:t 6 sept. 1946. Föreskrifter för trafikerande av Hammarbyleden, fastställda av ÖA 16 mars 1944.

För Karl Johansslussen och Hammarbyslussen gemensam personal.

Slussförman (10).

Haglund, G. E.

Två förste kontorister (10) (därav en tilläggsarvode med 552 kr. för år, sju slussvakter (8), en extra slussvakt (2,820 kr.).

Sicklaslussen.

Tel. 42 08 46; expeditionstid: alla dagar 8—18.

Taxa. Taxa å avgifter för genomfart av Sicklaslussen för tiden $\frac{1}{1}$ 1947— $\frac{31}{12}$ 1948, fastställd av k. m:t 6 sept. 1946.

En slussvakt (fri bostad).

Kanalerna.

Till hamnstyrelsen höra tre kanaler, Ålkistans kanal, Djurgårdsbrunnkanalen och Karlbergskanalen.

Ålkistans kanal.

Sedan landsvägsbron över Ålkistekanalens år 1936 ersatts med fast bro, hava avgifterna för passage genom kanalen bortfallit.

Djurgårdsbrunnkanalen.

Tel. 60 81 54.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Djurgårdsbrunnkanalen för tiden $\frac{1}{1}$ 1947— $\frac{31}{12}$ 1948, fastställd av k. m:t 6 sept. 1946. Ordningsföreskrifter för bron över Djurgårdsbrunnkanalen, fastställda av ÖA 10 mars 1924, med ändr. 28 april 1947.

En brovakt.

Karlbergskanalen.

Tel. 51 47 37.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Karlbergskanalen för tiden $\frac{1}{1}$ 1947— $\frac{31}{12}$ 1948, fastställd av k. m:t 6 sept. 1946. Ordningsföreskrifter för bron över Karlbergskanalen, fastställda av ÖA 10 mars 1924.

En brovakt.

Stadshusbron.

Enligt överståthållarämbetets kungörelse den 31 maj 1947 skola fr. o. m. den 1 maj 1947 följande tider gälla för stadshusbrons öppnande för genomfart av fartyg, nämligen 3,15—3,45 och 5—5,30.

Sjöflygplatsen Lindarängen.

Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 40 94.

Sedan all reguljär flygtrafik numera överflyttats till landflygplatsen Bromma begagnas sjöflygplatsen Lindarängen endast för ambulans-, rund-, skol- och privatflygning, huvudsakligen förlagd till sommarhalvåret.

Författningar. K. kung. 31 aug. 1938 om sanitär kontroll över luftfarten. Taxa å avgifter vid sjöflygplatsen Lindarängen, fastställd av k. m:t 21 mars 1940. K. m:ts resolution 22 okt. 1943 ang. viss ändring av taxor å avgifter för sjöflygplatsen Lindarängen m. m. K. m:ts resolution 23 januari 1948 ang. förlängning av kristidstillägget å avgifter för sjöflygplatsen Lindarängen t. v. under 1948.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 68,433 kr.; inkomster: driftbudgeten 47,200 kr.

Flygplatschef.

Sundmark, N. W. A., kamrerare (se sid. 200); t. 44 09 20.

Personal.

En flygplatsarbetare.

Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Lokaler och telefoner: se nedan under de olika avdelningarna. Styrelsen sammanträder i regel i stadshuset en gång i månaden kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 juni 1907 att för skötseln av det samtidigt beslutade slakthuset inrätta *Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse*. Den 16 december 1907 beslöt stadsfullmäktige att fr. o. m. år 1909 åt styrelsen även uppdraga förvaltningen av stadens saluhallar och torghandelsplatser m. m.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen har bl. a. att ombesörja de förvaltningsuppgifter, som numera obligatoriskt åvila staden jämlikt lagen angående köttbesiktning och slakthus den 11 maj 1934. Styrelsen har sålunda till uppgift: att handhåva förvaltningen dels av slakthuset med tillhörande besiktningsbyrå och destruktionsanstalt, marknadsplats för kreaturshandel, parti-kött-hall samt kyl- och fryshus, dels av stadens saluhallar och salutorg; att främja och organisera tillförseln av livs-förnödenheter till huvudstaden och handeln med sådana förnödenheter därstädes samt i övrigt vidtaga sådana åtgärder, som enligt gällande föreskrifter tillkomma styrelsen; att avgiva förslag till taxor och reglementen, som skola fastställas av statlig myndighet, samt i övrigt utfärda taxor, reglementen och ordningsföreskrifter, som erfordras för de under styrelsen lydande anstalterna samt att omhändervärd de övriga angelägenheter, vilka enligt lag eller författning ankomma på styrelsen eller åt styrelsen av stadskollegiet överlämnas.

Åt styrelsen har jämväl uppdragits att handlägga ärenden rörande tillämpning av butikstängningslagen den 29 juni 1945.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, tre andra ledamöter, vilka jämte tre suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år. Stockholms läns och stads hushållningssällskap utser därjämte för ett år i sänder en ordinarie ledamot och en suppleant. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för de under styrelsens förvaltning lydande anstalterna är di-

rektören, för vilken särskild av slakthus- och saluhallsstyrelsen utfärdad instruktion gäller.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 67). Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens direktör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934. (Kf 1934: nr 45).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 2,194,895 kr., kapitalbudgeten 36,000 kr., låne-medel, i linjen 245,000 kr., inom linjen 60,200 kr., dessutom förlagsmedel 250,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,445,800 kr.

Slakthus- och saluhallsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar 11—12, i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Johansson, J. I. Vitalis, direktör.

Övriga ledamöter.

Carlsson, f. Furugren, Märta K., fru.

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.

Österberg, T. L., disponent (utsedd av hushållningssällskapet).

Suppleanter.¹⁾

Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handelsidkarska.

Gustafsson, E. V., charkuteriarbetare.

*Rugentin, f. Strömberg, Maria L., fru.

Ridder, S. K. J., trädgårdsmästare (utsedd av hushållningssällskapet).

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola vid förfall ordföranden ersättas av suppleanten fru Ekdahl samt vice ordföranden, ledamöterna fröken Grönvall och fru Carlsson av suppleanterna hr Gustafsson och fru Rugentin i nu nämnd ordning. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i styrelsen resp. levnadsålder eller i följande ordning: 1) fru Rugentin, 2) fru Ekdahl och 3) hr Gustafsson.

Sekreterare

(1,200 kr. utan rörligt tillägg).

Dahlén, S. G., tf. borgarrådssekreterare (se sid. 100).**Slakthus- och saluhallsstyrelsens delegerade.****Delegerade för butikstängningsärenden.****Göransson, K. Harald**, ordf.; **Grönvall, J. K.** (Hanna); **Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E.****Delegerade för byggnadsärenden.****Göransson, K. Harald**, ordf.; **Johansson, J. I.** **Vitalis.****Revisorer.****Gemensamma för gatunämnden m. fl.** (se sid. 159).**Förvaltning och anstalter.****Huvudkontoret.***Kungsgatan 67 C, 3 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 1133); t. 10 41 93, 10 41 97, 20 24 01, 20 24 02, resp. tjänstemän, se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).**Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens kamrerare, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 31).**Stat år 1948. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 118,700 kr., kapitalbudgeten 6,000 kr., av lånemedel inom linjen 60,200 kr.; inkomster: driftbudgeten 118,700 kr.***Direktör (C).****Karlöf, J. I.** (förordn. t. o. m. ^{30/11} 1952); t. 10 41 93, 20 24 01; träffas måndagar 13—14, övriga dagar 9,30—10,30 samt i övrigt efter överenskommelse.**Kamrerare (2 kl.) (20).****Frost, S. E.**; t. 20 24 02; träffas 9,30—10,30.**Förste kammarskrivare (17).****Svanbom, S. O.**; t. 10 41 97.**Kontorsassistent (13).****Lindqvist, C. F.**, tjf. (se sid. 206), *tf. Holmberg, B. L.*; t. 10 41 97.**Förste kontorsskrivare (11).****Nordwall, Hild A. T.**; t. 10 41 93.Ett e. o. första kontorsskrivare (VII),
ett e. o. expeditionsvaktsbiträde (IV).**Slakthuset m. m.***Enschede (postadress: Stockholm 1). Tel.: kontoret 49 47 47. Expeditionstid 8—15, lördagar och dag före helgdag 8—13; slakthallarna hållas öppna vardagar utom lördagar 7—11 (stora slakthallen) och 11—15 (lilla slakthallen), (vid behov kan förlängning av dessa tider medgivas); kyl- och fryshusen 6,30—9,12—15,30, lördagar 6,30—8,30, 11—13; köttbesiktningsbyrån vardagar utom lördagar 9—11; övriga lokaler 6,30—17, lördagar 6,30—14. Resp. tjänstemän, se nedan, och i övrigt telefonkatalogen.*

Enligt lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus må slakthusvärg beslutas skola gälla, sedan offentligt slakthus, enligt av medicinalstyrelsen gillad plan, blivit uppfört och efter av medicinalstyrelsen förestäld avsyning godkänt samt under villkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas de besiktningsveterinärer och vidtagas de övriga åtgärder, som för slakthusets behöriga skötsel äro nödiga. Inom område, där slakthusvärg gäller, må icke till människoföda avsett färskt kött saluhållas, utbudas, användas eller förvaras, med mindre djuret slaktats i offentligt slakthus eller kontrollslakteri. Denna föreskrift har trätt i tillämpning den 1 januari 1939. Enligt särskilda beslut av k. mt får dock kött av djur, som slaktats å vissa skärgårdsöar, säljas i Stockholm, sedan besiktning av köttet skett vid slakthusets köttbesiktningsbyrå. Veterinärstyrelsen har fr. o. m. den 1 juli 1947 övertagit medicinalstyrelsens befattning med samtliga frågor rörande slakthusväsendet.

Slakthusvärg har i Stockholm varit gällande fr. o. m. den 8 februari 1912.

Slakthusvärg innefattar förbud att inom stadens område slakta storboskap, kalvar, får, getter, svin och hästar annorstädes än vid stadens offentliga slakthus. S. k. »nödslakt», föranledd av djurs hastiga insjuknande, olycksbändelse e. d., får dock ske utom slakthuset, men skall då hela djuret ostyckat föras dit. Betalningen för disponerandet av slaktlokaler utgår enligt fastställd taxa, likaså avgifter för disponerandet av platser i kyl- och fryshusen, där kött får förvaras. Kött av å slakthuset slaktade djur, vilket vid besiktning godkänts, åsättes oval stämpel i blå färg med orden »Statskontroll nr 1, Sverige» och ovanför denna stadens vapen.

Vid slakthuset finnes inrättad en särskild köttbesiktningsbyrå för besiktning av till Stockholm infört icke kontrollslaktat kött. Det vid denna byrå undersökta och godkända köttet åsättes oval stämpel i röd färg, därest köttet företetts för besiktning med vissa vidhängande organ, samt i annat fall rektangulär stämpel i röd färg. Därest köttet får försälas i Stockholm, skall vid stämpeln anbringas siffran »1» i röd färg.

SIS

SIS

Kontroll över den sanitära beskaffenheten av i staden saluhållet kött samt importerat kött verkställs av hälsovårdsnämnden (se sid. 402).

Å kreatursmarknaden vid slakthuset äger handel rum med sådana djur, som äro avsedda att slaktas i slakthuset eller äro s. k. livdjur. Handel med sistnämnda djur, särskilt kalvkor, försiggår alla dagar i ett särskilt handelsstall. Marknadsnoteringar å slaktdjur sättas varje vecka genom en särskild noteringskommission och offentliggöras (se sid. 208). Tillförsel av djur sker dels per järnväg genom den staden tillhöriga, av statens järnvägar trafikerade Nyboda—Emskede järnväg, dels och landsvägsledes. Varje anlant djur besiktigas före införandet å marknaden. Lossning, skötsel och utfodring av djuren verkställas, om så önskas, av anstalten enligt taxa.

Överveterinär och övriga veterinärer vid slakthuset förordnas av veterinärstyrelsen efter hörande av slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Författningar m. m. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (se Kf 1946: sid. 804). K. brev till ÖA 30 aug. 1907 ang. inrättande av offentligt slakthus för Stockholms stad utom stadens område m. m. K. mts kung. 2 maj 1947 om överflyttande av vissa medicinalstyrelsen givna uppdrag och befogenheter å veterinärstyrelsen. Taxa för Stockholms stads offentliga slakthus och för köttbesiktningen m. m. inom staden, fastställd av k. m. t. 12 dec. 1947 (Kf 1947: nr 63). Taxa å avgifter vid Stockholms stads frys- och kylhus, godkänd av SF 15 okt. 1917, med ändr. 10 maj 1929, 19 april 1932, 22 maj 1936, 21 maj 1937, 18 mars 1938 och 27 sept. 1940. Taxa å vågavgifter för kött vid Stockholms stads slakthus, fastställd av ÖA 15 juli 1918, med tillägg 10 okt. 1918 och 28 dec. 1934. Överenskomst 1 april 1936 mellan statens järnvägar och Stockholms stad ang. anslutning och trafiking av Nyboda—Emskede järnväg. Taxa för transporter å Nyboda—Emskede järnväg med tillhörande spårförbindelse mellan denna järnväg och västra stambanan vid Årsta, fastställd av k. m. t. 30 okt. 1936. Ordningsstadga för Stockholms stads offentliga slakthus, fastställd av ÖA 4 dec. 1911, med ändr. 31 dec. 1924 och 31 juli 1936. Ordningsstadga för Stockholms stads kreatursmarknad, fastställd av ÖA 23 jan. 1912, med ändr. 31 dec. 1924. Instruktion för överveterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934 (Kf 1934: nr 46). Instruktion för förste veterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 5 okt. 1911 (Kf 1911: nr 96). Instruktion för driftsingenjören vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 32).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 1,271,561 kr., kapitalbudgeten 30,000 kr., läne-medel, i linjen 245,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,344,100 kr.

Överveterinär (24).

Brandt, J. O.; t. 49 47 44; mottagningstid: 9,30—10,15, 13—13,45 (lördagar 9,30—10,15).

Förste veterinär (22).

Englesson, P. R.; t. 49 02 42.

Driftsingenjör (XXII).

Nelson, L. J. K.; t. 49 00 58.

Veterinärer (20).

Dallmer, H. W. A., föreståndare¹); en vakant.

Förste kammarskrivare och kassör (17).

Ekström, G. W.; t. 49 47 47.

Inspektör (15).

Albrecht, C. W.; t. 49 00 54.

Maskinister (2 kl.) (13).

Sjöberg, K. C.²); Andersson, A. Ph.

En e. o. uppsyningsman (X), en vaktmästare (1 kl.) (8), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett laboratoriebiträde (7), en första mikroskopist (6), en e. o. mikroskopist (V).

Saluhallar och salutorg.

Expeditionen.

Centralsaluhallen, Kungsgatan 67 C, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 10 41 91, 10 41 97, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens inspektör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 33).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 804,634 kr.; inkomster: driftbudgeten 983,000 kr.

Inspektör (1 kl.) (19).

Zetterquist, O.; t. 10 41 91; träffas säkrast 11—11,30.

Kammarskrivare (15).

Vakant, tf. Lindqvist, C. F.; t. 10 41 91.

Maskinist (2 kl.) (13)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 14). Nilsson, C. H.; t. 10 60 18.

¹) Åtnjuter avlöning enligt lönegrupp 21.

²) Åtnjuter avlöning enligt lönegrupp 14.

Hallmästare (11).

Grönstedt, E. G.; t. 10 41 91.

Partikötthallen.*Enskede (postadress: Stockholm 1); hallen hålles öppen för försäljning 6—16 (lördagar och dag före helgdag 6—14).*

Denna hall, som är avsedd för partihandel med kött, innehåller en större försäljningslokal jämte kylrum samt kontorslokaler.

Stadga. Stadga för Stockholms stads partikötthall, fastställd av ÖÄ 26 sept. 1936.**Partifiskhallen.***Blekholmsgatan, C.; hallen hålles öppen för försäljning 6—12.*

Denna hall, som är avsedd för partihandel med färsk fisk och skaldjur, innehåller i bottenvåningen försäljningslokaler, i källaren kyl- och frysrum samt en trappa upp kontorslokaler.

Stadga. Stadga för partifiskhallen, fastställd av ÖÄ 18 mars 1939, med ändr. 19 juni 1942.**Partihallen för trädgårdsprodukter.****(Klarahallen.)***Klara Strand, C.; t. 10 98 14; hallen hålles öppen för försäljning: 1 nov.—31 mars kl. 6,30—16; under övriga delar av året kl. 6—16.*

Denna hall, som är avsedd för partihandel med trädgårdsprodukter, innehåller i bottenvåningen saluplatser samt i källaren förvaringslokaler.

Stadsfullmäktige hava den 17 juni 1946 godkänt ett förslag till tillbyggnad av Klarahallen samt anvisat medel till byggnadsföretagets påbörjande.

Partiprisnoteringar sätts genom en särskild noteringskommission (se nedan).

Stadga m. m. Stadga för Klarahallen, fastställd av ÖÄ 10 maj 1933, med ändr. 23 maj 1934 och 19 juni 1942. Slakthus- och saluhallsstyrelsens taxa å avgifter inom Klarahallen 20 juni 1933.**Centralsaluhallen.***Kungsgatan 67 C, C.; t. 10 41 92; centralsaluhallen hålles öppen 7—18; partiförsäljningen börjar kl. 7; minuthandeln kl. 8.*

Centralsaluhallsbyggnaden består av en källarvåning i höjd med Gamla Brogatan, bottenvåning med huvudingång från Kungsgatan samt fyra trevånings hörnpartier. Källaren, som med sin godsstation står i direkt förbindelse med statens

järnvägsnät, innehåller dels partihandelslokaler, dels kylrum och andra förvaringslokaler för olika slag av livsmedel. Bottenvåningen upptages av salustånd för försäljning i parti och minut av livsmedel och blommor. Dessutom finnas till hyresgästernas förfogande en charkuteriavdelning för köttmalning och korvberedning samt ett rökeri.

Ett av hörnpartierna upptages av styrelsens huvudkontor och i de övriga äro inredda affärskontor. Utefter fasaden åt Kungsgatan äro inrymda butiker.

Stadga m. m. Stadga för Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av ÖÄ 14 dec. 1912, med ändr. 22 okt. 1926. Taxa å avgifter, som uppbäras inom Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av slakthus- och saluhallsstyrelsen 2 nov. 1917, med ändr. 14 sept. 1920.**Övriga under styrelsens förvaltning stående saluhallar äro:**

Saluhallen å Hötorget	med	128	förs.-platser.
Östermalms saluhall	›	104	›
Saluhallen å Köttorget	›	30	›
›	›	Munkbron ¹⁾	

Fiskförsäljningsbryggan vid Mälartorget med 30 å en betongponton anordnade förs.-platser jämte 36 platser för sumpar.

Ovanstående hallar hållas öppna samma tider som gälla för butikshandeln i Stockholm.

Salutorg.

Samtliga salutorg stå under slakthus- och saluhallsstyrelsens förvaltning. Styrelsen är bemyndigad att bestämma och uppbära dagavgifterna å desamma. Bestämmelser ang. upplåtande av försäljningsplatser återfinnas i § 1 av de särskilda ordningsföreskrifterna för Stockholm samt i av styrelsen utfärdad stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stockholm.

Salutorg med fasta försäljningsplatser: Odentorget; med tillfälliga försäljningsplatser: Klaratorgen, Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen.

Samtliga salutorg äro avsedda för försäljning av vissa slag av livsmedel (ej kött och viktualier, i regel ej heller fisk), trädgårdsprodukter (svenska), blommor, julgranar, hemslöjdsalster m. m.

Angående tiden för torghandelns bedrivande är följande stadgat:

För Odentorget med fasta försäljningsplatser gäller samma tider som för butikshandeln i Stockholm.

För de tillfälliga torgplatserna gälla följande tider:

¹⁾ Saluhallen å Munkbron användes f. n. ej såsom saluhall.

Å Klaratorgen får handel pågå alla vardagar kl. 6—16. Minuthandel får dock icke äga rum före kl. 8.

Å Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen må handel äga rum under tiden 1 mars—31 oktober kl. 8—18 utom å lördagar, då handeln med övriga varuslag än färsk frukt och levande blommor slutar kl. 17. Under den övriga delen av året pågår torghandeln kl. 8—16.

Författningar. Särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm § 1, nu gällande lydelse fastställd av ÖA 26 maj 1933, med ändr. 31 juli 1936, 28 april 1939, 15 april 1940, 19 juni 1942 och 13 juli 1943. ÖA:s kung. 27 dec. 1947 ang. handläggning av vissa ärenden i de särskilda ordningsföreskrifterna för Stockholm. Stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stockholm, utfärdad av slakthus- och saluhallsstyrelsen 6 aug. 1918, med ändr. 17 april 1934 och 19 juni 1942.

Noteringskommissioner.

För partiprisnoteringar å slaktdjur.

Såsom ovan nämnts, sätts och offentliggörs varje vecka noteringar å slaktdjur av en särskild kommission. Ledamöter i denna hava utsetts av slakthus- och saluhallsstyrelsen efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher. Då livsmedelskommissionen sedan den 5 maj 1941 beslutit om maximipriser å kött, hava marknadsnoteringarna tills vidare inställts.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; Eriksson, A. J., kommissionär; Holmberg, G. A., direktör; Lundwall, E., förvaltare; Österberg, T. L., disponent.

För partiprisnoteringar å trädgårdsprodukter.

Enligt slakthus- och saluhallsstyrelsens beslut upprättas regelbundna efterhandsnoteringar rörande partipriser å frukt, bär och grönsaker, som försäljas i Klarahallen och å Klaratorgen. Erforderliga prisuppgifter införskaffas från ett flertal försäljare å dessa platser, varefter uppgifterna efter verkställd bearbetning överlämnas till en av styrelsen för ändamålet tillsatt noteringskommission, bestående av fem ledamöter och sex suppleanter, vilka utsetts efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher.

Noteringarna sätts och offentliggörs i regel enligt följande plan.

Under tiden 16 dec.—28 febr. varje fredag, 1—31 mars och 1 okt.—15 dec. varje tisdag och fredag samt 1 april—30 sept. alla söckendagar utom lördagar. Skulle helgdag infalla å tisdag eller fredag under tid, då endast en eller två noteringar sätts i veckan, förflyttas noteringen till närmast föregående eller efterföljande dag.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; Carlson, G. R., disponent (för Stockholmsortens trädgårdscentral); Holmström, E. R., direktör (för föreningen Stockholms grönsaksgrossister); Olsson, C. G., köpman (för Stockholms livsmedelshandlarförbund); Sundström, H., trädgårdsmästare (för hyresgästföreningen i Klarahallen).

Suppleanter¹⁾: Zetterquist, O., inspektör; Grätner, S.-E., assistent; Reppling, K. S., grosshandlare; Liljeqvist, K. A. R., handlande; Johansson, E. O., trädgårdsmästare.

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas ersättare de enligt styrelsens beslut i första hand skola vara.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

*Börshuset, C.; t. 10 56 38; expeditions-
tid: 10—15, lördagar och dag före helg-
dag 10—12.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 augusti 1866
att tillsätta en *Stockholms stads handels-
och sjöfartsnämnd*.

Handels- och sjöfartsnämnden har bl. a. att:
ägna sin uppmärksamhet åt frågor, som hava
samband med stadens handel och sjöfart
samt hos stadsfullmäktige och stadskollegiet även-
som stadens nämnder göra de framställningar,
som i dylika frågor kunna av nämnden finnas
behövliga; pröva behov av och antaga mäklare;
återkalla mäklares uppdrag; uppgöra förslag å
personer att verkställa besiktning enligt sjölagen;
vid tillsättande av dispasschör och dispa-
schörsassistent yttra sig om sökandes lämplig-
het; efter anmodan av överståthållarämbetet
yttra sig i fråga angående behov av notarius
publicus samt då sådan eller biträdande no-
tarius publicus befattning förklarats ledig,
avgiva yttrande angående sökandes skicklighet och
lämplighet; vaka över gällande författningars
efterlevnad i avseende å mäklares, dispasschörs
och dispasschörsassistents tjänsteutövning ävensom
över att notarius publicus, biträdande notarius
publicus och särskild förordnad vikarie fullgöra
dem åvilande skyldigheter, ägande nämnden för
sådant ändamål från dessa befattningshavare in-
fordra upplysningar rörande förhållanden i tjän-
sten; vid tvist mellan notarius publicus och den-
nes ersättare medla mellan dem samt då tvisten
gäller storleken av arvode avgöra tvisten samt
att i övrigt handhava de uppgifter, som enligt
lag eller författning ankomma å nämnden.

Det åligger nämnden att inom sitt förvalt-
ningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskolle-
giet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och
stadens nämnder det biträde, som av dem äskas.

Nämnden består av tolv ledamöter, som stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser årligen inom sig

ordförande och vice ordförande. Det borgarråd,
under vars föredragningsskyldighet nämndens ar-
betsområde faller (borgarrådet för industriroteln),
äger närvara vid nämndens sammanträden samt
deltaga i överläggningarna med rätt att därvid
framställa förslag samt få sin mening antecknad
till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd av
ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 68), med ändr.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten
4,170 kr.

Handels- och sjöfartsnämndens leda- möter.

Ordförande.

Johnson, A. Ax:son, generalkonsul.

Vice ordförande.

Johansson, K. Albin A., direktör.

Övriga ledamöter.

*Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:
ordf.

*Aronsson, G. A., köpman.

*Carlsson, J. F., grosshandlare.

*Högberg, P. E., verkst. direktör.

Jonsson, A. V., stadsmäklare.

Lager, K. F., redaktör, stadsfullm.

Lindquist, C. C. N. Ch., direktör.

*Niklasen, D., grosshandlare.

*Söderberg, R. O., generalkonsul.

Österberg, S. E., kommerseråd.

Sekreterare (900 kr.).

Belfrage, J. K. E., f. d. börsdirektör; t. 53 51 90
(bostaden), 10 56 38 (expeditionen).

Ett *skrivbiträde* (780 kr.).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 98).

Stadsmäklare.

De officiella mäklarna antagas av handels- och sjöfartsnämnden, varefter förordnande utfärdas av magistraten.

Mäklare (stadsmäklare) må i städerna antagas för att, när de varda därom anlitade, biträda vid köp och försäljning av varor, fastigheter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra värdepapper samt vid uppgörande av avtal om försträckning, hyra, arrende och försäkring ävensom av andra likartade avtal. Det åligger mäklare att över alla av honom slutade avtal med undantag av dem, som angå penningförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, avtalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla av honom avslutade avtal skola för varje dag införas i en särskild med magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara sysselman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpman.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Författning. K. mäklareordningen 9 juni 1893, med tillägg och ändr.

Mäklare.

Berg, Marcus (spannmål, frö m. m.); Engelbrektsgatan 41, Ö.; t. 10 72 50.

Jennel, C. E. R. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Jonsson, A. V. (spannmål, foder m. m.); Hornsgatan 26, Sö.; t. 41 57 99, 41 58 00.

Notarii publici.

Notarii publici i Stockholm antagas av överståthållarämbetet till det antal, som k. m:t efter hörande av handels- och sjöfartsnämnden bestämmer. Då notarius publicusbefattning blivit ledig, skall överståthållarämbetet bl. a. från nämnden inhämta yttrande angående sökandes skicklighet och lämplighet. Notarius publicus är skyldig att, då han därtill anlitats, upptaga protest enligt växellagen och checklagen. Det åligger även notarius publicus att inom staden företaga andra förrättningar, vilka enligt allmän lag eller särskilda författningar ankomma på honom; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande av stämning eller annan handling. Notarius publicus åligger ock, då han därom anmodas och förrättningen kan företagas inom staden: att bestyrka namnunderskrifter, avskrifter och andra uppgifter rörande innehållet i företedda handlingar; att såsom vittne närvara vid tillslutande eller öppnande av förvaringsrum ävensom vid åsättande eller borttagande av försegling; att

kontrollera lotteridragningar samt verkställa utlottningar angående obligationer, aktier och andra värdehandlingar; att eljest efter företagen kontroll eller undersökning afgiva förklaring rörande därvid iakttaget förhållande; att upptaga förklaringar rörande förhållanden av rättslig eller ekonomisk betydelse ävensom till tredje man överlämna förklaringar av sådan art samt att bekräfta, att myndighet eller person är behörig att företaga viss tjänsteåtgärd eller att någon intager viss tjänsteställning, innehar viss kompetens eller rättsligen är behörig att företräda annan. Han bör tillika, när så ske kan, åtaga sig att bestyrka riktigheten av översättningar. Notarius publicus är behörig att jämväl inom staden verkställa förrättning, som hänföret angivits. För varje notarius publicus skall finnas en ersättare (biträdande notarius publicus). Biträdande notarius publicus förordnas av överståthållarämbetet för en tid av tre år. — Vid tillsättning av sådan tjänst skall iakttagas att, innan handels- och sjöfartsnämnden avgiver yttrande, tillfälle skall beredas vederbörande notarius publicus att yttra sig i ärendet.

I vissa fall kan även tillfällig vikarie för notarius publicus eller biträdande notarius publicus förordnas.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga 18 maj 1945 om notarius publicus (Kf 1945: nr 56).

Notarii publici.

Hasselgren, C. L. L.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 00 66 (expeditionen), 23 21 35 (personligen); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14.

Bitr. notarius publicus: **Hasselgren,** L. A.

Östberg, C. A.; Fredsgatan 9, C.; t. 10 43 04; expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14. Bitr. notarius publicus: **Östberg,** L. F. P.

Flodin, H. A. A.; Brunkebergstorg 15, C.; t. 10 17 71 (expeditionen), 10 16 81 (personligen); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14.

Bitr. notarius publicus: **Graaf,** C. S. H. S.

Steuch, B. A. A. M.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 14 06 (expeditionen), 10 14 07 (personligen); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14. Bitr. notarius publicus: **Oldenburg,** U.

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning av gemensamt haveri, varmed enligt 187 § sjölagen förstås skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med avsikt tillfogas fartyg eller last, ävensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd av dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angivna grunder gäldas

av fartyg, frakt och last i förhållande till varderas värde. Enligt 218 § sjölagen skall även utredning och fördelning av i nämnda lagrum omnämnt s. k. enskilt haveri verkställas av dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Dessutom har dispaschör enligt lag den 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkringstvister att, om tvist uppstår angående ersättningsskyldighet, som på grund av avtal om sjöförsäkring eller återförsäkring av sådan försäkring må åligga försäkringsgivare, härom avgiva yttrande. Slutligen tillkommer dispaschören viss befattning med bestämmande av s. k. distansfrakt samt redaransvarets begränsning. Dispaschörens å tjänstens vägnar avgivna utlåtande kallas dispasch, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Enligt stadgan angående dispaschörsväsendet den 10 november 1911 med däri genom k. kung. den 2 juni 1933 vidtagna ändringar skall i vardera av städerna Stockholm och Göteborg finnas anställd en dispaschör med visst bestämt tjänstgöringsområde. I vardera av nämnda städer skall tillika anställas en dispaschörsassistent. Dispaschör tillsättes av konungen och dispaschörsassistent förordnas för en tid

av två år i sänder av magistraten i staden. För behörighet att söka dispaschörs- eller dispaschörsassistentbefattning erfordras bl. a. att hava fullgjort vad för behörighet att utöva domarämbetet är föreskrivet. Magistraten i staden är den myndighet, under vilken dispaschör och dispaschörsassistent lyda i och för tjänsten, varjämte handels- och sjöfartsnämnden äger att övervaka dispaschörs tjänstutövning. Dispaschör åtnjuter arvode för de av honom upprättade dispascher enligt av k. m:t utfärdad taxa.

Författningar. K. stadga 10 nov. 1911 ang. dispaschörsväsendet, med ändr. Lag 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkringstvister. Sjölagen 12 juni 1891, 129, 213, 214, 215, 218, 261, 326, 329, 330 §§. Taxa på arvode åt dispaschörer, utfärdad av k. m:t 19 jan. 1883.

Dispaschör.

Hasselrot, P. G.; Slussplan 5, 2 tr., C. 9—12, 13—16 (lördagar 9—13); t. 11 36 44, personligen 21 53 45.

Dispaschörsassistent.

Krook, K. N. E.

Stockholms stads kristidsnämnd.

Kristidsnämnden.

Vasagatan 11 och 13 (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 191 313); t. 23 80 80; kontorstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14); expeditionstid för allmänheten: måndagar, tisdagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 8,30—15,30, fredagar även 19—21 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14). Nämnden sammanträder i regel första helgfria tisdagen i varje månad kl. 9.

Enligt lag den 15 juni 1939 är kommun skyldig att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. Sedan k. m:t genom kung. den 6 september 1939 förordnat, att vad i 2—7 §§ nämnda lag stadgas, tills vidare skulle äga tillämpning, utfärdades den 8 september 1939 k. m:ts kung. om kristidsnämnder. Därjämte utfärdades samma dag en kungörelse om kristidsstyrelser, enligt vilken till biträde åt de centrala kristidsmyndigheterna skola finnas kristidsstyrelser i de orter och med de verksamhetsområden (kristidsstyrelseområden), som k. m:t bestämmer. Samtidigt förordnades, att Stockholms stad skulle utgöra ett kristidsstyrelseområde. Enligt nämnda kungörelser skulle sålunda för Stockholm finnas såväl en kristidsnämnd som en kristidsstyrelse.

Den 31 augusti 1940 utfärdade k. m:t en särskild kungörelse om kristidsnämnd för Stockholms stad, enligt vilken nyssnämnda kungörelser om kristidsnämnder och kristidsstyrelser såvitt angår Stockholms stad upphörde att gälla med utgången av september månad 1940. Enligt den nya kungörelsen skall för Stockholms stad finnas en kristidsnämnd, *Stockholms stads kristidsnämnd*, vilken har att inom sitt verksamhetsområde fullgöra de arbetsuppgifter, som enligt allmän författning eller genom särskilda av k. m:t eller central kristidsmyndighet meddelade beslut ankomma på kristidsstyrelser och kristidsnämnder.

Det åligger kristidsstyrelse att fullgöra de uppgifter, som äro erforderliga för att fylla befolkningens eller produktionens behov av viktiga förnödenheter eller för att tillgodose annat ändamål av betydelse för folkförsörjningen. Närmare föreskrifter angående kristidsstyrelsens arbetsuppgifter meddelas av den myndighet k.

m:t därtill utser. Denna utgöres från och med den 1 november 1939 av statens livsmedelskommission.

Kristidsnämnd åligger, förutom att genomföra de uppgifter som i lag eller författning föreskrivas eller av k. m:t, central kristidsmyndighet eller kristidsstyrelse bliva anbefallda, vidtaga andra åtgärder, som befinnas ägnade att lindra kristidens verkningar. Såsom exempel på sådana arbetsuppgifter angivas i kungörelsen övervakning av föreskrivna inventeringar, tillsyn över att förnödenheter, som äro lagda under beslag eller eljest skola avlämnas till det allmänna, noggrant vårdas och i föreskriven myckenhet komma det allmänna till godo, utdelning av ransoneringskort och av myndigheter i övrigt utfärdade inköpsstillstånd, övervakning av att föreskrifter i konsumtionsreglerande syfte noggrant efterlevas och att överträdelser beivras samt slutligen viss upplysningsverksamhet angående de krav tiden ställer på land och folk. I sin verksamhet äger kristidsnämnd icke vidtaga åtgärd, som kan verka hindrande eller försvärande för det statliga kristidsarbetet.

Stockholms stads kristidsnämnd skall bestå av en av k. m:t tillsatt ordförande, som leder nämndens arbete och vid dess förhandlingar för ordet, samt av ledamöter till det antal, minst sex och högst åtta, som statens livsmedelskommission bestämmer. Överståthållarämbetet skall utse en ledamot i nämnden samt livsmedelskommissionen likaledes en ledamot. Övriga ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige. Nämnden utser inom sig en vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra för denne. För de ledamöter, som utsetts av stadsfullmäktige, skola finnas lika många av stadsfullmäktige valda suppleanter. Ordförande samt ledamöter och suppleanter utses för kalenderår.

Ordföranden eller, efter hans bestämmande, vice ordföranden eller annan ledamot av kristidsnämnden äger å nämndens vägnar besluta i ärenden av löpande beskaffenhet.

Kan kristidsnämndens beslut i annat ärende ej utan olägenhet avvaktas, må ärendet å nämndens vägnar avgöras av ordföranden, eller, efter hans bestämmande, av vice ordföranden, jämte minst två av ordföranden eller vice ordföranden tillkallade ledamöter av nämnden. Ordföranden

eller vice ordföranden är skyldig att vid nästa sammanträde med kristidsnämnden anmäla beslutet och de åtgärder, som med anledning därav vidtagits.

Kristidsnämnden må, efter förslag av ordföranden, uppdraga åt ordföranden eller vice ordföranden jämte, i vardera fallet, minst två ledamöter av nämnden att å nämndens vägnar besluta i vissa andra ärenden eller närmare angivna grupper av ärenden än som förut angivits.

Utgående expeditioner undertecknas av ordföranden eller vice ordföranden eller ock av den ledamot av nämnden, som meddelat beslut i ärendet, samt kontrasigneras av den nämnden därtill förordnar.

Kristidsnämnden må överlämna åt tjänsteman hos nämnden att avgöra ärenden av enklare beskaffenhet eller ärenden, beträffande vilka han besitter särskild sakkunskap. Expedition i sådant ärende skall undertecknas av den person, som avgjort ärendet och kontrasigneras av den nämnden därtill utser. I beslut, som meddelas av tjänsteman, må rättelse påkallas hos kristidsnämnden.

Författningar. K. kung. 31 aug. 1940 om kristidsnämnd för Stockholms stad, med ändr. (Kf 1946: sid. 943 och Kf 1945: nr 63). Lag 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter, med ändr. (Kf 1946: sid. 913). K. kung. 6 sept. 1939 med förordnande jämlikt 1 § lagen den 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. K. kung. 20 juni 1941 om priskontr vid kristidsstyrelserna m. m. (Kf 1941: nr 121). K. m:ts instruktion 27 okt. 1939 för statens livsmedelskommission, med ändr.

Stat år 1948. Förlagsmedel 2,000,000 kr. varav 300,000 kr. till kristidsstyrelseuppgifter.

Kristidsnämndens ledamöter.

Ordförande (arvode 4,200 kr.)

(tillsatt av k. mt).

Malmberg, O. H., generaldirektör.

Vice ordförande (arvode 1,800 kr.).

Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Carlsson, Carl Walfrid, direktör, stadsfullm. (utsedd av överståthållarämbetet).

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Larsson, Gunnar J., kommunalarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Kollberg, G. N., verkst. direktör (utsedd av statens livsmedelskommission).

Stigbrand, T. S., folkskollärare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter¹⁾

(utsedda av stadsfullm.).

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.

Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handelsidkarska.

Heckscher, f. Vickhoff, Anna Britta, fru.

Hurtig, C. M. G., konditor.

Jonsson, f. Jonsson, Edith A., fru.

Protokollförare.

Johansson, F. V. (se nedan).

Kristidsnämndens delegerade.

Delegerade för ekonomiska frågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Anderson, Carl Albert;** **Karlsson, G. Verner.**

Suppleanter: **Carlsson, Abel E.; Carlsson, Carl Walfrid** (i nu nämnd ordning).

Delegerade för ransoneringsärenden.

Mogård, J. A. B., ordf.; **Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild); Kollberg, G. N.; Stigbrand, T. S.**

Suppleanter: **Wedberg-Larsson, A. A. Elvira; Hurtig, C. M. G.; Jonsson, f. Jonsson, Edith A. (i nu nämnd ordning).**

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall ledamöterna hrr Anderson, Verner Karlsson samt vice ordföranden och fru Wedberg-Larsson i första hand ersättas av suppleanterna hr Abel Carlsson, fruarna Carlsson, Ekdahl och Heckscher, hr Hurtig och fru Jonsson i nu nämnd ordning, ledamoten hr Gunnar Larsson i första hand ersättas av suppleanterna fru Jonsson, hr Abel Carlsson, fruarna Carlsson, Ekdahl och Heckscher samt hr Hurtig i nu nämnd ordning samt ledamoten hr Stigbrand i första hand ersättas av suppleanterna fru Heckscher, hr Hurtig, fru Ekdahl, hr Abel Carlsson, fru Carlsson och fru Jonsson i nu nämnd ordning.

KrN

Delegerade för personalfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Anderson**, Carl Albert;
Larsson, Gunnar J.

Suppleanter: **Carlsson**, Carl Walfrid; **Carlsson**,
Abel E. (i nu nämnd ordning).

**Delegerade för prisövervaknings-
frågor.**

Malmberg, O. H., ordf.; **Wedberg-Larsson**, A.
A. Elvira; **Ekdahl**, f. Hoffman, Alma E. E.;
Jonsson, f. Jonsson, Edith A.; **Heckscher**, f.
Vickhoff, Anna Britta.

**Delegerade för nämndens och Stock-
holms läns kristidsstyrelses gemen-
samma handelsavdelning.**

Mogård, J. A. B., ordf., **Karlsson**, G. Verner
(utsedda av kristidsnämnden); **Ericson**, E. H.,
handelsföreståndare (utsedd av Stockholms läns
kristidsstyrelse).

Revisorer.

Kristidsnämndens verksamhet granskas av
tre revisorer jämte två suppleanter, vilka årligen
utses av stadsfullmäktige.

Montelius, G. H., aktuarie; **Olson**, E. Hj., revi-
sor, ordf.; **Sund**, C. G. M., posttjänsteman.

Suppleanter: **Eriksson**, S. H., ombudsman;
Wennersten, Å. E., bankrevisor.

Kristidsnämndens kansli och expedition.

*Vasagatan 11, 1 tr. (postadress: Stock-
holm 1); t. 23 80 80; expeditionstid: 8,30
—16,30, lördagar och dag före helgdag
8,30—14.*

Direktör och kanslichef (13,500 kr.).

Bergman, J. P. H.; mottagningstid 10—11.

Kontorschef (10,884 kr.).

Johansson, F. V.; mottagningstid: 9—10.

Kameralavdelningen.

Föreståndare.

Johansson, F. V. (se ovan och sid. 213).

Kontorsassistent (3,720 kr.).

Drott, S. M.

Sju biträden, tre telefonister, en förste
expeditionsvakt, sju expeditionsvaktsbi-
träden.

Vedavdelningen.

Föreståndare (6,360 kr.).

Enholm, C. H.

Fyra biträden.

Bränsleavdelningen (bränslekontoret).

Föreståndare (8,148 kr.).

Tjelder, V. F. I.

Kontorsassistent

(4,020—3,420 kr.).

Larsson, S. G. A.; **Bergstedt**, A. J.

Tio biträden.

Handelsavdelningen.

Denna avdelning är gemensam för Stock-
holms stads kristidsnämnd och Stockholms läns
kristidsstyrelse.

Avdelningsföreståndare.

Bengtsson, C. G., tjl. (se sid. 281), *tf.* **Johans-
son**, G. E. M.

Sakkunnigt biträde.

Johansson, G. E. M., tjl. (se ovan), *tf.* **Abra-
hamsson**, G. E.

Sjuttioen biträden.

Kontrollavdelningen.

Föreståndare.

Enholm, C. H. (se ovan).

Elva biträden.

Ransoneringsavdelningen.

Föreståndare (6,540 kr.).

Nilsson, E. B.

Kammarsskrivare (4,824 kr.).

Ekebohm, E. W.

Fyrtio biträden.

Prisombud (4,020 kr.).

Vakant.

Tre biträden.

Kristidsnämndens förtroenderåd.

Efter framställning från livsmedelshandels
organisationer har statens livsmedelskommission
med stöd av erhållit bemyndigande beslutat, att
vid kristidsstyrelserna skola såsom rådgivande
organ inrättas särskilda förtroenderåd, samman-

satta av representanter för livsmedelshandelns olika led och företagsformer. Råden ha till uppgift att biträda kristidsstyrelserna vid deras handläggning av sådana ransoneringsfrågor, som beröra handeln (bl. a. lagerökningsärenden). De skola även — på grundval av till dem lämnade informationer rörande försörjningsläget — verka för att gällande ransoneringsbestämmelser vinna förståelse inom handeln och där respekteras. Kristidsstyrelsens ordförande skall tillika vara ordförande i förtroenderrådet.

Malmberg, O. H., generaldirektör, ordf. (kristidsnämndens ordf.); **Högström, A. P. B.**, direktör (repr. för den enskilda detaljhandeln); **Wallin, B. T.**, disponent (repr. för konsumentkooperationen); **Fridén, N. E.**, disponent (repr. för partihandeln inom livsmedelsbranschen); **Sundblom, E. A.**, direktör (repr. för partihandeln inom livsmedelsbranschen); **Karlsson, K. G.**, direktör (repr. för slakterinäringen); **Wahlgren, Å. E.**, disponent (repr. för slakterinäringen).

Stockholms stads hemvärnsnämnd.

Hemvärnsnämnden.

Adress och mottagningstid: se nedan under ordföranden och sekreteraren.

Hemvärdnet, som utgör en del av lantförsvaret, består enligt k. kungörelsen den 30 juni 1947 om hemvärnets organisation och uppgifter m. m. (hemvärnsskugörelsen) av militärt organiserade, på frivillighetens väg rekryterade förband, vilkas främsta uppgift är att verka för det omedelbara skyddet av den egna hemorten och arbetsplatsen. Hemvärdnet indelas med hänsyn till sina uppgifter i *allmänt hemvärn* och *driftvärn*. Allmänna hemvärdnet verkar för det omedelbara skyddet av den egna hemorten och driftvärdnet för det omedelbara skyddet av statliga eller kommunala myndigheters eller enskilda företags egna anläggningar och arbeten. För allmänna hemvärnets organiserande indelas försvarsområdena i *hemvärnsskretsar*. Hemvärnsskretsarna indelas i *hemvärnsområden*. Den omedelbara ledningen av allmänna hemvärdnet utövas inom varje hemvärnsområde av en *hemvärnsområdesbefälhavare*, vilken i vad avser organisationen och utbildningen närmast är underställd hemvärnsskretsbefälhavaren. I övrigt lyder han i militärt hänseende under försvarsområdesbefälhavaren. Under hemvärnsområdesbefälhavaren lyder hemvärnspersonalen inom hemvärnsområdet. Hemvärnets personal utgöres av hemvärnsmän, extra hemvärnsmän, hemvärnsrekryter och hemvärnspojkar, vilka vid tjänstgöring i driftvärdnet benämnas driftvärnsmän, extra driftvärnsmän, driftvärnsrekryter och driftvärnspojkar samt av musikhemvärnsmän. Till hemvärnsmän räknas jämväl allt hemvärnsbefäl.

Enligt hemvärnsskugörelsen må förordnande för hemvärnsområdesbefälhavare samt för personal (hemvärnsmän, extra hemvärnsmän och hemvärnsrekryter), som icke fört tillhör hemvärdnet, icke utfärdas, förrän vederbörande hemortskommun lämnats tillfälle att yttra sig över hans allmänna lämplighet för uppgiften. Ej heller må med visst undantag antagning av driftvärnsmän (extra driftvärnsmän och driftvärnsrekryter) ske, förrän vederbörande hemortskommun lämnats tillfälle yttra sig i ärendet. Dylikt yttrande må avgivas antingen av drätselkammaren, kommunalnämnden eller motsvarande organ eller ock av särskild nämnd, som må hava för ändamålet särskilt tillsatts, eller av annan kommunal myn-

dighet, åt vilken kommun må hava uppdragit handläggningen av sådana frågor.

Stadsfullmäktige beslöto den 28 juni 1940 att utse dylik särskild nämnd, kallad *Stockholms stads hemvärnsnämnd*. Nämnden består enligt samma beslut av fem för ett år valda ledamöter. Ordförande och vice ordförande utses årligen inom nämnden. Val av ledamöter i nämnden för år 1948 ägde rum den 8 december 1947.

Då hemvärdnet utgör en del av lantförsvaret har det principiellt ansetts ankomma på kronan att bestrida de kostnader, som äro oundgängliga för att hemvärdnet skall kunna erhålla en effektiv organisation. Stadsfullmäktige hava dock ansett sig böra lämna bidrag till vissa med verksamheten föränade kostnader av allmänt social natur (till hemvärnsmännens personliga utrustning m. m.).

Författningar. K. kung. 30 juni 1947 om hemvärnets organisation och uppgifter m. m.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 27,875 kr.

Hemvärnsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Abard, G. S., direktör; träffas Torsgatan 2, Va., alla vardagar 10—11; i övrigt efter överenskommelse per telefon »Morgontidningen».

Vice ordförande.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Edborg, N. R., verkst. direktör.

Nordenfelt, B., redaktör.

Törnqvist, J. E., kontrollör, stadsfullm.

Revisorer.

Gemensamma för polisenämnden m. fl. (se sid. 141.)

Sekreterare (900 kr.).

Ekblad, K. E. V., tf. gatusekreterare; träffas Svartmangatan 11—13, C., torsdagar 18,30—19,30; i övrigt efter överenskommelse per tel. 22 20 20 eller 20 03 87.